یادونه او درمندونه

د کتاب نوم ــ یادونه او درمندونه
لومړی چاپ
د کتاب موضوع ــ شعر.
د کتاب لیکونکی ــ سلیمان لایق
د کتاب خپرندوی ــ دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت داطلاعاتو او کلتور وزارت.
Ketabton.com
د کتاب دچاپ شمېر ــ پنځه زره ټوکه.
د کتاب دچاپ نېټه ــ د۱۳۵۷ هجري لمريز کال دچنګاښ میاشت
د کتاب دچاپ ذمه وار ــ غلام حضرت همکار.
دچاپ ځای ــ دولتي مطبعه. کابل ــ افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دگوندي رهبر يادداشت

ملگری سلیمان لایق زموږ دهیواد یو پیاوړی او معاصر شاعر دی.دده یوه برخه شعرونه دزیارایستونکو طبقو او اقشارو له ګټوڅخه دفاع کوي او دهغو منافع تمثیلوي.په دې کتاب یادونه او درمندونه کې هم یوه برخه داسي اشعار شته چې هغه په ټولنه کې دطبقاتي تضادونو دخر ګندولو په نسبت ویل شوي دي.

هیله ده چې داکتاب زموږ دزلمي نسل پرذهنیتونو په زړه پورې اثر وښندي او دنورو زلمو شاعرانو او لیکوالودپاره به یو ښه مثال شي.

په درناوي نور محمد تره کی

ددلو ۲۵ ــ ۱۳۵٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

داطلاعاتو او کلتور دوزیر یادداشت

دافغانستان ددموکراتیک جمهوري حکومت داطلاعاتو او کلتور دوزارت لپاره دډېرې خوښۍ ځای دی چې خپلو کړېدلو او ربړېدلو او له مترقي فرهن□ څخه لرې ساتل شوو او محرومو خلکو ته،یو نوی اثر،وړاندې کوي.

دثور پرتمین انقلاب ،لکه هماغسي چې دژوندانه په نورو برخو کې دژورو او بنتونو اوتحولاتو سریزه پیل کړې ده،زموږ دخلکو دنوي او مترقي فرهن□ او هنر دایجاد په عظیم کار یې هم لاس پورې کړی دی . او دا کار البته دا فغانستان دخلکو دلرغوني فرهن□ دمیراثونو اودرنو دودونوله ساتنې سره په متناسب ډول سرته رسوي.

زموږ هیواد چې په بېلا بېلو ادبي اعصارو کې د دري او پښتو شعر ډېر ځلاند ټاټوبی او مرکز پاته شوی و ،له بده مرغه په راورو سته کلو کې دملي ضد ،ولسي ضد اوفرهنگي ضد حکومتو دتسلط په وجې،شعر او ادبیاتو په زحمت سره نیم ژواندې او مړاوې سلگۍ پکې وهلې.دشعر ډیوه تپه وه ،ادبیاتو یوه منحطه او ارتجاعي بڼه غوره کړې وه،دتیاتر او تمثیلي هنر په نغري کې یواځې ایرې پاتې وې ،او په کلي ډول سره د هنر او فرهن□ فضا یوه مسموونکې اوزهرجنه فضا وه .

ویاړو چې دافغانستان دثور ستر انقلاب ددغه هیواد هنر پالونکو بچیانو ته دا موقع په لاس ورکړه چې هر ډول ناروا سانسور او غیر عادلانه بندیز له مطبوعاتو څخه لرې کړي او ټولو هغو وطنپالونکو او صدیقو لیکوالو او شاعرانو ته دا آزاد فرصت په لاس ورکړي چې خپل خوځنده او انقلابي آثار،که نظم وي که نثر ، دخپلو زیا ر ایستونکو خلکو په خدمت کې وړاندې کړي ،هغه آثار چې وطنپرستانه او مترقي محتوی لري.

داطلاعاتو وزارت تر وسه وسه هڅه کوي چې زموږ خلکوته ددغسي آثارو په زیاته اندازه وړاندې کولو سره هغه تنده لرې کړي چې دوی بالاجبار دپردیو غولوونکو او لار ورکوونکو ادبیاتو له لارې کښېښوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دادی حاضر کتاب چې دثور دانقلاب په سباوون کې تاسو ته وړاندي کېږي دهیواد دمبارز او انقلابي بچي ، پېژندل شوي شاعر او لیکوال،ملگري سلیمان لایق اثر دی چې هغه دغه دزړه کترې داستبداد په بدو شرایطو کې خوندي ساتلې او خپلو زیار ایستونکو خلکوته چې دهغوی لپاره یې ژوند کړی،مبارزه یې کړیده او خپل ژوند او هستي یې ورته وقف کړېده، وړاندي کوي.

دلایق د «یادونه او درمندونه » اساسي محتوی په دووعناصرو کې خلاصه کېږي: خلك او وطن. هغه خلك چې دتاریخ ریښتیني ایجاد گران او جوړوونکې دي او هغه وطن چې دهمدغو زیار ایستونکوایجادگرانو کور اوټاټوبی او دمنځو سیمه بلله کېږي.

او ځومره ښکلی دی هغه شعر چې دټولو شعرونو خالق او جوړوونکی پکې ستایل کېږي او لمانځل کېږي.

داطلاعاتو او کلتور وزارت ویاړي او هیله لري چې دغسي مترقي اوپر محتوی آثار په زیاته پیمانه خپاره کړي او په دې توگه د وطن دریښتینو زمنو او لوڼو،دانقلابي لیکوالو،شاعرانو او هنرمندانو،حق ورادا کاندي او دملي او مترقي فرهن□ یوه شتمنه پانگه منځته راولي .هغه پانگه چې راتلونکې نسلونه دمبارزې، وطنپالنې،خلکو ته دخدمت او دیوې پر مختللې ټولنې دایجاد په لار کې ترېنه الهام واخلي اودلارې رانه مشالونه یې وي .

داطلاعاتو او کلتور وزیر
بارق شفیعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لایق او دده شعر

سلیمان لایق دشاعر په توګه دافغانستان دملي شورا داومې دورې دنهضت څخه زېږېدلی شاعر دی. دې نهضت دده دشعر لومړنیو سپرغیو ته لمن ووهله او ده ته یې لاره خلاصه کړه چې دسترو پښتو ژبو شاعرانو په کتار کې ودرېږي.

ده په دې دوران کې چې لا ډېر زلمی و، دوطن دفاع ته ور ودانګل، داستبداد، بې عدالتي او داستعمار له پاته شونو سره یې مبارزه پیل کړه اوله لیریک شعر څخه یې مبارز شعر ته مخ ور واړاوه. دسیاسي اختناق او بندیز له کبله ده نشو کولای چې خپل شعرونه دډله ایزې مفاهمې دوسیلو له لارې خپاره کړي، نو به یې هغه دانقلابي روښانفکرانو په مرکو کې لوستل او دهغوی په ذریعه به نقلېدل او عامېدل.

دی ۱۳۳۶ هجري لمریز کال په شاو خوا کې، دکارګر دطبقې دنړۍ لید تر نفوذ او جاذبې لاندې راغی.

د۱۳۳۸ هجري لمریز کال په حدودو کې لایق داصولي کېنو روښانفکرانو په محفلونو کې یوپېژندل شوی اوفعال شاعر او لیکوال و.

په۱۳۴۳ کال کې لایق دافغانستان دخلک دموکراتیک ګوند مؤسسې کانګرې ته چې ددې ګوند دمشر ملګري تره کي په کور کې راغونډه شوې وه ،داستائحي په حیث لاړ او دده په قول دوباره تولد شو:

کله چې له ګونده دکانګرې انتخابي شومه
وزېږېدم بیا او تولد انقلابي شـــــومــــه
نور دمحتسب په کوڅه نه ځمه او نــــه ځمه
لاړم له جوماته او سپېڅلی شرابي شومــــه

(سپېدې دلایق نا خپور شوی اثر)

دلایق شعر زما په نظر دوه مرحلې لري:

یوه مخکې تر۱۳۳۸ کاله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله وروسته تر۱۳۳۸ کاله.

په لومړۍ مرحله کې شاعر لا دخپل تفکر او شعر په احساسي مرحله کې دی.دهغه شعر یو تېره پربکړوني او روښانه لوری نلري او له څپڅپاندې سره مخامخ دی :

چېرې یو سم دارسوا او ناقـــــــرار زړه
دآرزو په لمبو سوی گرفتـــــــا ر زړه
زړه مې غواړي چې له زړه سره همراز شي
خدایه وښیه دې زړه ته یو بیـــــدا ر زړه

(چونغر)

په دغې مرحلې کې شاعر په نیم راښه مزله روان دی او نه پوهېږي چې چیري لاړشي او څه وکړي، خو وروسته تر ۱۳۴۳ څخه دشاعر دسیاسي اوهنري واقعي بلوغ زمانه رارسېږي ، په دغې مرحلې کې شاعر خپله لیکه موند لې ده ، ژوند او هستي ته په ډېره روښانه سترگه گوري ، هی□ شی ورته ابهام نلري ،دطبقاتي مبارزې سره کرښه یې مخ ته ځلیږي او دهمدغې مبارزې له معیارونو سره سم یې خپل ژوند او هنر عیار کړی دی. له بلې خوا وروسته تر دغې مرحلې ده چې دلایق شعرلادپوخوا لي خوا ته ځي اودده دشعر خصوصیت وروسته تر دې مرحلې دادی چې خپل خلف نسل په ځان پسې را کاږي او په ځوانو شاعرانو باندې ژوره اغېز ه کوي .دده سبک ،دده الفاظ اودده دشعر مضمون د ورپسې نسل په شعر کې له ورایه ځان ښیي.زیاتره زلمي شاعران دده شعر او شخصیت ته احترام لري او ددوی زیات شمېر یې ځان دده شاگردان بولي.دلایق دژوند په ټوله موده کې داسې شېبه نده راغلې چې دی له حاکمه محافلو سره سوله وکړي،هغوی وستایي اویا حتي سوله ایزي لارې چارې ور سره غوره کړي .دی تل منتقد،جمال ستایونکی او مبارز پاته شوی اوپرله پسې یې خپل شعرته پر انقلابي لاره وده او تکامل ور کړی دی.له همدې کبله ده چې په ډاډ سره ویلای شو یو ځلمی او با مسؤلیته نسل چې نن یې قلم په لاس کې دی، که وغواړي یا ونه غواړي دلایق دادبي مکتب پیرو دی ،دهغه په لیکه روان دی او دهغه په سبک شعر وایي. که چېرې ددې لنډې سریزې حوصله تنگه نه وای نو مابه گڼ شمېر نمونې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته وړاندې کړي وای .

وروسته ترپورته مرحلې چې موږ یاده کړه دلایق دشعر لیک او لاره څرګنده ده او له همدې کبله ده چې وایي:

«اې زما ملګرو دجنـــــګو
زموږ دسرو سرکشو بیرغـو
اې راویښووونکو دزنګـــو
زموږ دخوارو خلکو دننګو...
...نشته بله هیله بې له جنګه
نشته بله لاره بې له ننګــــه»

(یادونه او درمندونه) اویا:

توره وباسه له تېکي ، چې ریښتونی یې باور شـــي
ستا په ننګ او په مېړانه ، ستـا په توره اې پښتونـه
هره لاره ورته نیسه ، هـــــره تیره ورته څــاره
هر ګودر ورته ګرداب که ، هره ورځ ورته کلونه
باندې ویې شلوه خېټې ، تربنه ویې باسه ستـــرګي
پې ور ویې ځپه ژامي،پې ورمات یې که غاښــونه

(یادونه او درمندونه)

تر هغو چې زه ملګری لایق دیوه مشر اودیوه ملګري په توګه پېږنم ،دوه څېرې لري:انقلابي لایق او شاعر لایق اوتر هغو چې زه لایق دیوه ملګري او استاد په دود پېژنم،هم لایق دی اوهم شاعر.

انقلابي لایق تل دخپلو خلکو په خوا کې ،دکارګرانو، بزګرانو او زیار ایستونکو په سنګر کې دیوه وفادار او زړور لار ښوونکې په توګه پاته شوی دی ، هغه دافغانستان دکارګرې طبقې دګوند دغړیتوب شرف او ویاړ دګوند دتأ سیس له شېبې نه بیا تر اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوري لرلی او دادی دا نېکمرغي ورپه برخه ده چې پنځلس کاله يې پرته له څه ضعف او سستۍ او پرته له ستومانۍ نه د ګوند ټول اوامر منلي او له خپلو خلکو سره يې اوږه په اوږه د استبداد،ارتجاع او استثمار اوهرډول ستم سره مبارزه کړې ده او اوس دنوي پرتمین افغانستان دجوړښت لپاره دافغانستان دخلق د دموکراتيک ګوند دمرکزي کمېټې،دافغانستان دجمهوري دولت دانقلابي شورا او دوزيرانو دشورا دغړي په حيث په کار لګيا دی.

لايق ديوه انقلابي ملګري په صفت په اصولي برخه کې يو بې ګذشته او کلک او کله هم ځېږ ملګری دی چې دخلکو دګټو په برخه کې په ځان هم نه رحمېږي.

هغه دانسان ټول غرور، ټول شرف، ټول کرامت او عزت ديوه ولس په غرور، ديوه ولس په شرف او ديوه ولس په کرامت او عزت کېويني او تل يې ديوه انقلابي ملګري په توګه له هرډول ځان ځاني او خودخواهۍ او انساني هوا او هوس سره مبارزه کړې ده .پخپله يې جګه شمله نده وهلې خود ولس او زيار ايستونکو خلکو شمله يې تل لوړه او وياړلې ساتلې ده او تل يې له ځا نه انقلابي تواضع ښوولې ده. او همد ا وجه ده چې دهغه انقلابي او هنري شخصيت دبهرنيو شاعرانو اواديبانو او په خارج کې دپښتو ژبې زده کوونکو پام ځان ته ور اړولی دی. او دادی دهغه شعر دهيواد له پولو څخه پورې وتلی او په يو شمېر هيوادونو کې لوستل کېږي،څېړل کېږي او تر کره کتنې لاندې نيول کېږي چې دا پخپله زموږ دشاعرانو، زموږ دخلکو او فرهنګي ټولنو لپاره دوياړ او افتخار وړ خبره ده.

خو شاعر لايق بيا د ډېرو رقيقو احساساتو خاوند پاتي شوی دی ،هغه دژوند ډېرو تابلوګانو او رومانونو ژړولی دی. تر هغو چې زه خبر يم داختر مړۍ يې په دې دليل له ستوني نده تېره شوې چې په زرهاوو زيار ايستونکې ماشومان په هماغې شپې نهر نهور او وږي ګرزېدل او ده دا وس نه درلود چې ټولو ته ډوډۍ ور کړي.

زه بيا بيا ددې شاهد پا ته شوی يم چې کله دوطن له يوه ګوټ نه يو رنځور ملګری راوستل شوی نو لايق يې سخت ځورولی او له خپلو ټولو مشغولااوو سره سره يې درنځور ملګري پوښتنه کړيې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاعرانو زړونه ډېر پراخ دي او دا بيخي رښتياده. دلايق زړه دخلکو دمينې کور دی.دلايق په هر شعر کې له خلکوسره، له ډېرو ساده خلکوسره، له کارگرانو،بزگرانو، له شپنو او زيار ايستونکوسره مينه څپې وهي. له ماشومانو سره مينه دشاعر يو ځلاند او غوره خصوصيت دی.هي□ ما شوم له هغه سره دنابلدۍ او بيگانگۍ احساس نکوي.

لايق دکارگرانو شاعر دی،دلايق په شعر کې ددغې دوران جوړوونکې طبقې دآزادۍ او دهغې له خوا دتاريخي رسالت دسرته رسولو ډېر پيغامونه شته.لايق دبزگرانو شاعردی،دوطن ددښتو او کروندو په ښکلاهغه سړی پوهېږي چې دلايق په شعر کې ددغه ژوندي او ددښتو دخاوند بزگر ستاينه او لمانځنه ولولي.

لايق دخوارو او په کلونو کلونو لا لهاندو اوسرگردانه کوچيانو پرديسانو شاعر دی،دهغو کوچيانو چې پېړۍ پېړۍ دهغوی کډې بار دي او له يوې سيمې نه بلې سيمې ته په سفر لگيا دي.

او لايق ښځه ستايي نه يواځې يې پدې ستايي چې د خلقت يوه باکماله او ظريفه تحفه ده بلکې پدې يې ستايي چې هغه مورده، هغه دبشري نسلونو روزونکې او پالونکې ده، هغه ده چې نړۍ ته ستر او جاوداني شخصيتونه وړاندي کوي.له ښځې سره دزړه خواله کوي او دهغې دمظلوميت پيغام دټولو انسانانو غوږونو ته رسوي:

مه مې خندوه نارينه نه يم دخندا
زه يوه ناره يم دغمونو د دنيـــا

او :

زه دژوند جوهر دعشق ډېوه دانسان مور ومه
تا کړمه نانزکه دشيــــــــطان د مشغـــو لا
زه دانسان مور يمه درنـــه يمـه آزاده يــــم
دا دبندگۍ زولنې لــــري کــړه لـــه مــــا

(۹۸مخ- دښځې ژړا)

او هم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

« عشق يې دانسان دژوندانه د بقا لاره
غېږ.يې مدرسه دنوابغو د فکـرونـــــو
ښځه يوه نغمه ده دعشقونو دخوبونـو
ايستې ده فطرت د ژوندانه له ربابونو »
(۵۹ ـ مخ، ښځه)

لايق دهر شاعر په شان په ښکلا باندې مين دی خو هغه هېڅکله له ښکلا نه په ځانګړي ډول دخوند اخيستلو هڅه نکوي، هغه ښکلادټولو لپاره ،دخپل ولس لپاره، دخپلو خلکو لپاره پرته له تبعيض او امتياز نه غواړي.

دلايق په شعر کې هرڅه ښکلي دي، لمر ښکلی ، دښته ښکلې،سين ښکلی،ګل ښکلی، بوټی ښکلی، شګه ښکلې، ځوځ ښکلی، بېديا ښکلې، چمن ښکلی او بالآخره «چونغر» ښکلی او تردې ټولو پورته دزيار ايستونکې انسان تصوير ښکلی.

او دادی اوس لايق دثور دپرتمين ژغورنده او ستر انقلاب تر بري وروسته د«يادونو او درمندونو» ښکلې ګېډۍ برابره کړې او خپلو زيار ايستونکو خلکو او قهرمانو ملګروته يې وړاندې کوي. هغه ګېډۍ چې پکې هرڅه شته ، « دژړو شپو» له ياده نيولې بيا دثور ترسرو او انقلابي ورځو پورې.

زه لايق ته ديوه شاګرداو يو کشر ملګري په توګه چې نه يوائې دسياست په ډګر کې ورسره يم يلکې دفرهنګي کارپه جبهه کې به هم دهغه په خواکې ولاړ يم ، د«يادونو او درمندونو» مبارکي وايم

او هيله من يم چې زموږ دغه انقلابي شاعر په خپلو پياوړو ادبياتو او اشعارو کې د ثور د پرتمين انقلاب نه نشت کېدونکی اوښتون او دهغه دنتائجو دسپېڅلو ګلانو يادګارونه راتلونکو نسلونو ته ولېږدوي او هيله لرم چې دشعر دغه ستره مجموعه وکولی شي دانقلاب په راتلونکو برياليتوبونوکې خپل ستر او عظيم رسالت سرته ورسوي.

ويلړم چې دا مجموعه وروسته دثورتر پرتمين انقلابه چې دافغانستان دخلق د دموکراتيک ګوندپه لار ښوونه اودخلکو دوسله وال پوځ په وسيله او زموږ دګوند دستر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشر نور محمد تره کي په امر سرته رسېد لی دی ، خپرېږي او دا داطلاعاتو او کلتور دوزارت لپاره دافتخار ځای دی چې دوطن دیوه زړور او با احساسه انقلابي شاعر حق وروسته ترډېرو کلو څه ناڅه ور ادا کوي.

ـ غوړېدلي دې وي زموږ دنوي شعر سره ګلان.

ـ او تېره دې وي دلایق دشعر ځلانده توره !

امین افغان پور

کابل ـ ۵ر۵ر۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

را تلونکو تـــــه

ډېر و گړي به زما له مرگه وروستـــــــــه
زما په شعر با ندې وايي ايرادونــــــــه
ښايي ځيني په دې پوه شي چې په خوله مې
ظالمانـــو لگـــولـــي وو مهـــرونـــه
كه هر څو فلك نا وړ ې په ما وكـــــړې
ما جـ□ كړي دي دخلكو آوازونــــــه
ما آسمان د آزادئ تــــــه لار ايستــــله
خوخوني ښكاري مې مات كړل وزرونـه
هره خوا چې د رڼا پــــــه تمـــه لاړم
خواه شوي وو ډيوو لا ندې دامونـــــه
لا س مې جـ□ كه د دردمن دسر ساتوتـه
كه هر څو يې را ځپلي وو لاســـونـــه
هر آواز مې د مظلوم دسر سپـــــر شـــو
هر يو بيت مې د محروم د زړ گي خونـه
زما هڅو كې به لا فخر كړي په گور كې
و مي نه ليكل د سپيــــو صفتـــونــــه
د حرمان په لمبو وسوم خو ټيټ نشـــوم
ومې نكړل مغرورانو تـــه عـــذرونـــه
چې زاړه كې ا سير شوي وو لـــــه عجزه
ما كړل مات هغه دعرف ځنځيرونـــه
نوی روح مې د پښتو شعر ته وركــــه
په گلونو كې مې ونغښتل اورونــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کلو کلو به خېژي زما لـــه شـــعره
دشهیـــدو تکلــونـــو فـــر یـــا دونـــه
څو چې ژبه دپښتو یي زه به یمـــــــه
هېر به نکړي پښتانه زما لالونــــــه

کابل ـ ۱۵ر۱ر۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطن ته

بیا په ما راغلي چپاوونـــــه دغـــــمونو
راکه نوئ دمه اې زما ښکلې وطنـــــه
وینه مې قربان شه ستا لپاره درنگونـــــو
ستر گې گلان شه ستـــــا دتږو په لمــــنه
ستا په محبت کې ملا و نیوم پـــــه کــــفر
گوري زما لپاره په هر گام کې دار او ونــــه
نور که له تا غوړي جنتونه دعیشونـــــو
زه به ستا لپاره سره دوزخ ته شم دننـــــه
ته که بې حاصل يې که جاهل يې که کاهـــل يې
ستا څېره که خواره، که سپېره ده، که پمنــــه
ماته دجهان تر ټولو ښو ښایسته تــــه يې
ځوځ دې راته ښکاري رنگینه تر هر سمنــــه
ما کې که څه شته دي ستا له فیضه راکې شته دي
اې پروردگاره زما دروح زما څښتنـــــه
زه دې دتوفان په یرغلونو کې رالوی کــــړم
عشق کې دې پاخه کړل زما زړه او زما ینــــه
زما له هر آواز سره پښې دامیر ربـــــــ.دي
ځکه چې ما ج□ که دا آواز ستا په بلنـــه
ته زما ځیگر يې زما زړه يې زما عشــــق يې
زه د تا آواز، د تا فرمــــان، دتــــامننه

کابل ــ ۱۸ر۵ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو ته

را تېر پړ ي دزندا ن له ديوا لونـــــــو
دزمان دقافلې نوی جـــــــــرس
هر آواز دآزادۍ چې رارسېـــــــــږي
زما په ستونې کې قوي شي يو په لـــــس
دون همت په يوه گوله باندې تسلــــيم شي
مرد به نشي په گولۍ له ځايـــــــه پس
بې له تېغه بله لار ورســـــــــره نشي
چې نه کور در ته پرېږدي او نه جـــــوس
گوره گوره چې گرېوان يې خوشي نکـړې
څودې متې، څودې لاس وي، څـــودې وس
ددې تور زندان قلفونه رېزمـــــــرېز کړه
نا مردي ده قبلـــــــــــول ددې قفس
په مردۍ او آزادۍ باندې يې تېر کـــــــړه
څه که ژوند دې يوه شېبـــــه وي يا نفس
سره يو شئ درواري شم خورو خلـــــکو
دسيلاب مخې ته نه درېږي خــــــس
په وطن چې خپل وطن به خلاصومـــــــه
خلکو نلرم په زړه کې بل هـــــــــوس

کابل، گذرگاه ــ ۱ر۳ر۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خودۍ یون

دا له موږه سره څـــــه کـــــوي ګردون

دا ملګری دټیټانو دغـــــــــــه دون

له غروره مې سر کوز نشو فلک تـــــــه

څومره لوړ دی دا زما دخودۍ یـــــــون

دا افسوس دی چې خپل وروړ را سـره نه ځي

دا جاهل،په ځان ناپوه، دغه جبـــــــون

کنې ما به دا تاریخ و اړولـــــــــــی

په تقدیر به مې وهلی و شبخـــــــــون

که آسمان هر څو څپیږي په مخ راکـــږي

تسلیم نشو دا زما زلمی جنـــــــــــون

یو زمان به ددې خلکو په سوک مات شي

هغه سر چې ج□ آسمان تـــــه و پرون

کابل ــ ۲ر۳ر۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپسرلي آواز

بيا له غرونو رارسېږي يـــــو آواز
خوځوي په مړاوو بڼو کې پـــرواز
دنسيم مطرب په زيږو پاڼو لـــوبي
ګرزوي په وچو لښتو کې شهباز
خامخا به بيا په ګلو بهار راشـــي
بلبلان به شي چمن کې هـــم آواز

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنجونو مینه

یار به مې پخلاشي زړه وایي گواهـــــــي
کله پاته کېږي په سپین مخکې سیا هـــــي
چاویلي داچې ښایسته لوټوي زړونــــــه
کله روا شوې پرښتو ته تباهــــــــــي
پرې مې ږده ملا زه دتسپو او نفلو نه یـــمه
عشق په لېونتوب را باندې وایي گواهــــي
یار را اچولې په لاسو کې تورې ځـــــنې
زه یم دخوبانو لاس تړلی سپا هـــــــــي
ژوندیوه قافله ده دغمونو، د دردونـــــــو
یمه دغمونو په تیا لونو کې را هــــــــي
لامبم هره شپه دخپلو اوښکو په تالاب کې
لېږمه کاروان دفریادونو پگا هـــــــــــي
جار به جنتونه پالنگونه کړم دحــــــورو
یار که چېرې راکړي پخپل غېږ کې پناهي
نه ځي له لایقه عشق دنجونو په توبـــــــو
نه ځي له زنگي نه په زمزم کې سیاهــــي

کابل ــ ۱۲ر۴ر۱۳۴۲

تاسي که یو نشئ اې خورو ورو زلمیانو هېڅکله به نشي ځوک آزاد او نه آباد
زموږ نفاق وسله د د ښمنانو د بــري ده یو شئ سره یو شئ چې وطن نشي برباد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساقي ته

ساقي ماته سره اورونه را دچښبـــــلو
څه دسولو څه دځان رسوا کولـــو

هسي اور چې لېونيو سره ښـــــايي
توفيق راکړي دګرېوان دڅيرولـــو

په مستۍ کې رانه حزم دسر واخلـــه
مجال راکړه دخپل ځان فدا کولـــو

ستا دشونډو له ګرمۍ نه قرباني شـــم
ستاله اوره، ستاله شوره ستاله سولو

څومره څومره چې سوځېږم نه مړ ېږم
څه قدرت لرم دځان رسوا کولـــــو

له ځيګره مې دوينو فوارې ځـــــــي
چې مشغول يم دوطن په يادولـــــو

کابل ٦ر٤ر١٣٤٣

دا وطن به ښکلی شي

داتياره به تړوله شي له غرونونه رڼا بـــــــه شي
دا آسمان به پاک شي له وريځونه پخلابـــه شي
دا دخو ليوانو او خوګانو دوحشت شپه بـــــــه
تېره شي له سترګو په يوه رپ کې الونيا به شـي
دا دسويو چيغو دتيري او د ستم سيمـــــــــــه
مېنه دوروروۍ، اوآزادۍ، او دصفا بــــــه شي
دا وطن به ښکلی شي، سمسور به شي، آبادبه شي
پټ به په ګلونو شي، ښايست ددې دنيا به شـــي

کابل ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزاد پرواز

گرزم لېوني غوندې رغونه لټومــــــــــــه
څنګو دجانان ته څو ګلونه لټومــــــــــــه
اوښکې مې له سرګو په ګرېوان دا خوشي نه ځي
غاړې د دلبر ته امېلونه لټومــــــــــــه
زه د ښايسه وو د جلوې پروا ګير نه يــــــــم
دې بېدرده زړه ته څو دردونه لټومــــــــــــه
وايي په دې سيمه د کاروان اورونــــــه بل وو
زه يې په ايرو کې اثرونه لټومــــــــــــه
زه انقلابي يمه ريباره يار ته وايـــــــــــه
ستا په نظرو کې ګردشونه لټومــــــــــــه
ما دزمرو غږ.و په دې غرو کې اورېـــــــدلی
ګرزم په هغو پسې او غرونه لټومــــــــــــه
چېرې هغه ورځ چې به آسمان له غوسې تور شي
يوه آزاد پرواز ته توفانونه لټومــــــــــــه

کابل ــ ۴ر۴ر۱۳۴۲

ګون□ شوي فريادونه

څه ګون□ شوي د پېړيو ارمانونـــــه دمړو ورته افغانانو په رګـــــوکې
چې په هو به يې دنن□ رغلي تاوده وو اوس يې نښته بې له مرګه په ايرو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني چيغه

که هرڅو زما ځواني ده سره شـــــوې ــــ زه لا اوس هم لېونی او ارماني يـــم
په لاسو کې مې کړئ شورو فغان کړي ــــ دڅه خامو ځنځيرونو زنداني يـــم
په توفان مې وېروي او نه پوهيـــــږي ــــ چې زه مخکې له توفانه توفاني يـــم
خوله به پټه هرگز نکړم که حلال شـــم ــــ زه دخلکو يوه چيغه انساني يـــــم
ما له مرگه ويروي او خنـــــــدا را شي ــــ چې څه وېره به کوم چې قرباني يم
دی زاړه برجونه غواړي په ماتم کړي ــــ زه يوه نښه دبرجو دويراني يـــــم
له ما هيله دزړو حوصلو مه کـــــړئ ــــ زه څپو په سر اخيستی سيلاني يم

کابل ـ١٦ر١٣٤٤٧

دمبارزې سر

کوز نشو ظالم ته په هې□ توگه زما ســــــر
هرڅومره که گرم په وهو شو ستمـــــــــگر
زه په ج□ آخور کې دچا نه خورمه وربشي
نه دچا خر کېږم دبارونو نه کـــــــــــچر
زه که دچا خر شمه پښتو به شرمنده شـــــي
ناړي به را تو کړي په سپين مخ باندې هنـــر

کابل ....

بيا را ژوندی شوی په وطن کې استبداد ــــ بيا چاړه سره شوې ده په وينو دجلاد
پورته کړئ زلميانو شور دخلکو ديووالي ــــ جگه کړئ ناره په غرو رغو کې دجهاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ وطن به آزاد شي

هرآواز چې پورته زما له خولې شو په مستۍ کې
خوله را باندې ماته محتسب کړه په وهلو
دا دحق آواز دی چې نه مري نه غلی کېږي
کړي دې زاهدان تکل دځان دشرمولو
نه ځي له رندانو شور دمینې په توبو
غلي مستي نشوه په منصور کې له وژلو
سم شو پرون بیا دشور بازار ملا په کلیو
ستړې شوله خوله مې دلاحول په ویلو
دا دانگریز سپی به له دې خلکو نه تم نشي
ځو چې یې یو غاښ وي لا په خوله کې دچیرلو
مادی درولی په غیرت پرچم دخلکو
زړه مې دی نیولی هر لړم ته دچیچلو
باد دآزادۍ به دپرچم وزرونه خلاص کړي
خلک به ژوندي شي دهغه په رپېدلو
خور به شي هیبت زموږ دچیغو په وطن کې
مات به ځنځیرونه شي له مټو او څنگلو
دا وطن به ښکلی شي ،آزادبه شي، آبادبه شي
خلاص به سي دشیخ او دشیطان له ځورولو

کابل-۱۳ر۶ر ۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اغزیو لار

نه وزي له خولې نه مې بې ساهه ترانه
شرم دساقي دی بې شرابو پیمانه
زه په دې تیارې کې یوې رڼا ته منتظر وم
اوس به یاران و گوري مستي ددیوانه
لار دیار دوصل په گلانو پټه نه ده
اخلي په اغزو کې ازموینه زمانه
جار شمه ،قربان شم سره یو شئ خورو خلکو
نه دی په وجود کې هي□ یو غړی بیگانه
نشته ځان ځاني کې مصلحت دلامبوزنو
سېل دحوادثو هسي غواړي بهانه

کابل ......

زما انتخاب

ما له دې نړۍ نه انتخاب که عشق دښکلو
شرم دی بلبل ته چې مین نه وي په گلو
زه په هر ذره کې دجانان تجلي وینم
ځکه یو شان ځیر یم سپین او تورته په کتلو
دا دژوندون در وی هسي نه دی چې گونگی شي
بوخت دی زاهد دخپل آبرو په خرڅولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخلکو غیرت

نه به شي له ت□ داستبداده سره سم
نه غیرت دخلکو، نه زما لېونی غم
سر خو هغه سر وي چې پې وا ر د تیر.و نه وي
زړه خو هغه زړه وي چې وریت شوی وي په غم
مور. به دغه خپله دنیا گي بله دنیا کړو
مات به شي دې لوبه کې سرونه دستم
هیڅکله دخلکو دښمنان تم کوی نشي
نه جا دو دشیخ نه گوزارونه درستم
زه دهغې خاوري نذ ر شوی قرباني یم
یوه خوایې آمودی بله پوله یې جېلم
نه ځي افغا نا ن له نامحرم سره په لاره
رزم او بزم نشي دمحرم او نامحرم

کابل ۱۳ر٦ر۱۳۵۱

دلمر جونگړه

اې دوړا نگو لورې دا تیاره لاره رڼا کړه
اې د سپېد و خورې دغه توره شپه سبا کړه
زما په سړه وینه کې داور گرمي خوره کړه
ما ته ننه زړه کې یوه دلمر جونگړه را کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځنهو جال

په چمن کې چې دې پړق دخندا خور شي
زما دزړه په کور کې ګډ دهيلو شور شي
چې دمخ ته څومره ګورم هومره سوځم
ما بد مرغ ته دې دوصل اوبه اور شي
په يوه موسکا دې عقل رانه يو ووړ
خدازده څه به لا په ما بېچاره نور شي
لېوني په ځنځيرو کې فريادي شي
چې په مخ باندې دې جال دځنهو خپور شي

کابل ۵ر۳ر۱۳۴۴

نوی يون

تاريخ څه دی ؟ يو آواز دی
ازمويي زموږ غوږونــــــه
دکوي زموږ جامونــــــه
تشوي زموږ عقلونــــــه
ته يوه خپله نغمه سر کـــړه
اې ددغه زمان يونــــــه
اې ددغه وخت مــــلالــې
اې د دې مهال مجنونــــه
اې زمريه، اې پښتونــــه

کابل ۷ر۱۲ر۱۳۴۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمان څرخ

څرخی دزمان گرزي احمقان ورته اړم دي
دا ناورسره ځغلي ، هرقدم کې په مخ لوېږي
يو باسي دزمان په توفانو کې دژوند لاره
بل سپور دده په څټ په پټو سترگو پې تېرېږي
دنيا توره تيا ره ده دتيارو کسا نو لاس کې
ډېوې يې هغه څوک دي چې سوځېږي ويلي کېږي
هرباغ فتنه دعقل ، هرچمن آفت دفکر
هر څنه دسنبل حلقه ددام ده چه غوړېږي
هرشرن□ ،هره نغمه، هره سندره، هره لوبه
ځگروي دي اوسېلي دي يا سلگۍ دي چې خورېږي
بر ېښنا يې غا ښ چيچنې دغمونو دباران دي
بارا ن يې دغم اوښکې دي په ژوند باندې اورېږي
دغرب ښکلي گلان يې دمشرق په وينو رن□ دي
دشرق سا ده بلبل يې بويوي تر ېنه تاوېږي
پېړۍ لکه بېړۍ چې درنه شوي يې بې حده
زموږ دژوند له مال سره مجهول پلو خوځېږي
کړه وړه روانه ده ،موجونه يې وردا نگي
بې درده ماڼو گان نه يې پروا کړي نه وېرېږي
اې عقله له مغرور انسان نه وکړه دا پوښتنه
دا ستا کاږه مزلونه عاقبت چېرې رسېږي ؟

کا بل ۳ر۳ر۱۳۴۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید زرینې وړانګې

تورې وربځې کوړه کوړه پلنې پلنې
ترې وتلې دلمر ژیړې ژیړې ستنې
د بهار دزړه لو ګې کې ماته برېښنې
دامېد زرینې وړانګې سرې بخونې
آسمانې برېښنا به وخاندې بېد یا ته
که هر څو دوربځو ستر ګې دې ژړنې
لمر به خور شې دشپنو په تیارو تا لو
په ګلونو به شې پټې لوځې ونې
اغزن غرونه، وچ لا شونه، سپېرې دښتې
سم جنت به شې له څوکو تر لمنې
نا امید بز ګر به وخاندې بېوا که
نا څاپي به ټولې پولې شې چکنې
خو په ډېر افسوس به بولې ځوانې پېغلې
زما دژوند ترخې سند رې دا غمجنې

کا بل ۱۵ رر ۱ ۱۳۴۱

د ژوند قصه

ژوند د هڅو د رز مونو یوه قـــــصه ده
د مردیو نامردیو په غوغـــــا کـــــې
ګوره ګوره چې فرصت درنه لاړ نشـې
تش دخېټې او دخوټې پـه سو دا کـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان تبنتي

ما نه هسي بېوفا ګلرخان تبنتي
چې له زړه دمحتضر نه ارمان تبنتي
ګوره هومره افتاده او زبون نشې
چې له لاسه دې اختيار دخپل ځان تبنتي
دآسمان په مټ کې توان د وهو نه و
د برېښنا خنجر ته ګوره عريان تبنتي
ته لا کومې زمانې ته منتظر يې
زه يې وينم ورځې خوځې زمان تبنتي
څوچې ته دا ليمځي کوڅو اوباسې
زما له زړه دفريادونو توفان تبنتي
په اسره به مطلوب در نشي په ګوتو
ور پسې شه چې راغلی امکان تبنتي
څوک به يوه او ښکه په ما او تا توی نکړي
خلک لار وهي په بېړه جهان تبنتي
تر ګوزار دې قرباني شم ليږ. چټک شه
چې دنښې له ساحې نه لېوان تبنتي

کابل ۱۵ر۱ر۱۳۴۱

اغزي او ګلونه

پرېږده پرېږده چې ببرشي، لاببر شـي — دارنګين رنګين ګلونه دبستـــان
لمر او تنده به دسختو نر معلوم کړي — چې اغزي دسارا مري او که ګلان

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمزورې رڼا

دتیاره ژوندون په لار کې زموږ دمخه
یوه ضعیفه ډېوه ګې سوځي بلېږي
لاره ورو ورو وهئ ملګرو باور نشته
دا رڼا په او سېلي باندې تپېږي
زه یې وینم چې دهر قدم له زوره
لکه پاڼه دنسیم مخ ته رپېږي
په هر ګام کې دشیطان دامونه ینبي
هر لاروي ته خروړي سپي غپېږي
زه به وو وایم دژوند خوږې سندري
خیر که ژامې مې متېږي یا ځبېږي
تر هغو به دا دمیني بلبل سا تم
څو دردونه دانسا ن په کې چغېږي
پروا نشته که دا لار توره تیاره ده
ماته کاڼي بوټي حال وایي غږېږي
کومه نښه چې منزل ته لوری ښیي
ماته لمر غوندې رڼا کړي او ځلېږي
اې زما دزړه تناکو په چودو شئ
عمر لنډ لکه بریښنا دی او تېرېږي

کابل ۲۸ر۱۱ر۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرکت

نغښتي حرکت کې فطرت لوی لوی قوتونه دي
ځکه هم مکان او هم زمان په خوځېدو دی
ته لاتر ښهری لاندې ویده په درانه خوب یې
ستوروته یورپ کې بل انسان په خوځېدو دی
ته د سېلاب لار کې پنډوې وزې او مېږي
زه وینم په غونو کې باران په خوځېدو دی
ځومره افسوس را شي چې تا وینمه ویده یې
بلې خواته ګورم درست جهان په خوځېدو دی
وباسه بېړۍ خپله ساحل ته چې زه وینم
بحر قهرجن دی او توفان په خوځېدو دی
جــ□ شه ، را بیدار شه هسې نه چې پکې دل شې
ځمکه که او به دي، که آسمان په خوځېدو دی
زه دبلبلانو او ګلانو شاعر نه یمه
ماسره دشپو ورځو کاروان په خوځېدو دی
دانړۍ به مسته دشرابو په نغمو کمه
دومره که تسل شم چې افغان په خوځېدو دی

کابل ۷ر۹ر۱۳۴۲

دپېړیو په بټۍ کې

سر دې پورته کړه له خوبه او بو یوویړې دتاریخ د تاړا کونو شپـــــو یوویړې
پولادنه شوې دپېړیو پـــــه بټۍ کې لکه ځوځ داز موینو لمبو یـــوویړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به تر څو ژاړم

ناست يې ته سبا ته او زه وينم سبا درومي
ګورې زمانې ته او زه وينم چې دا درومي
پرانيزه کو ګل دې چې زه بلې لمبې در کړم
زه اوس ايرې کېږم دا اورونه له ما درومي
مه ځه هغې خوا ته چې دلارې اورى نشته
سم شه هغې خوا ته چې دا ټوله دنيا درومي
عمر خو همدادى چې تېرېږي نه را ګرزي
وخو ځه که خوځې لکه ځل دبرېښنا درومي
زه به تر څو ژاړم ستا په سر ته به ويده يې
او ښکې که درياب شي هم وچېږي اويا درومي

کابل ۱۲ر۱۱ر۱۳۴۲

دوينو لار

ته دعشق په کارو بار کې فريادي شـــوې
ځو ک چې لوبه دمجنون کړي فرياد نه کا
چې دوينو په لار ځي او نـــــه دريـــږي
بيا دې هر خس و خاشاک ته بېداد نه کـا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د ځمکو غل

زړه مې له مکيز دهر دلبره سره نه ځي
پښې مې د دوران له هر بې سره سره نه ځي
زما بت شکن مټ چې ګوزارونه در ستم کړي
هيڅکله په جن□ له بې ځيګره سره نه ځي
دا زخمي وطن چې دمزدور په وينو رن□ دی
نور په دغه لار له ستمګره سره نه ځي
نشته د کارګر له دې نظامه سره سوله
دا سپينه کوتره له اژدره سره نه ځي
څټ دسرمايې ته دپولادو څټک بويه
دا لېوه په روغه له کارګره سره نه ځي
دا دځمکو غل، داخپتور ، دغه دکلي خان
لاره دوروری با ندې بزګره سره نه ځي
ليد يې نېکمرغي دخوارو خلکو زغمای نشي
عقل يې په خير له بشره سره نه ځي
دا خلک نور پل له استثماره سره نه ږدي
دا وطن يو ګام له دې بر بره سره نه ځي

کابل ۱۸ر۹ر۱۳۵۱

دعشق سندرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مينې مجنون کړم بيا باني شــــوم　　　　ديا ر له ذوقه هسي فا ني شوم
ر گ ر گ مې و ايي دعشق سندري　　　　له دغه فيضه جاو داني شـــوم

زما تندی

چې را خو شي کړي آسمان کو مه ډبره
په تندي مې را گوزار شي نا ببره
لا زما په سر جنگۍ باندې شکمن دی
څه احمق دی دا فلک دا نا خبره
دزړه تاو به مې هېڅکله بهر نشي
که له غره سره و نه وهم ککره
که به يو ه شېبه پې خوبن يم مرد به نه يم
دژو ندون په کارو بار بې شورو شره
«له سپوږمو نه يې لا شنه لو خړه خېژي »
چا چې موږ سره وهلي ده ډغره
د سېلاب تر مستي جار شم چې وردا نگي
دهدف په لور په لوړه او ژوره

۱۷ر۵ر۱۳۴۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما شعر

اې زما غیرتي شعره که ته نــــــه وای   مابه چا سره ژړل دا خپل غمونـــــه
که تا لاره دمردۍ نه وی ښـــــــو ولې   ما به څرنگه پالل دزمرو پلونـــــــه
خدازده څه به په ما کړل دې خپلو هیلو   مابه چا ته لوڅول خپل ارمانونـــــه
په کوم ساز به مې دزړه نغمه وهلــــــه   کوم رباب به جگول زما غږونـــــه
کومې هیلې کوم ارمان ته به ژوندی وم   څنگه څنگه به مې وړل دغم بارونه
چابه کشله دمظلوم په نن□ کې تــوره   چابه کړل په ظالمانو گوزارونـــــه
چا به وې ساده بزگر ته چې راویښ شه   ستا په وینو رنگینه دا رباب خونـــــه
سخت سفر به مې په څه آسانېدی شـــو   نیغي لارې، ښویي پرښي، گړنگونه
تنهایي او تیارې شپې ددښمن وېــــــره   بې وسي او ځوروونکې منزلونـــــه
چا به وې دغه مختورا سمان دې بل شي   ترې دې و اورې دوینو بارانونـــــه
چا به وې سپېره وطن دې گلستا ن شي   پې خواره دې شي ببر ببر گلونـــــه
د وورو ویده بربښنا به چا لید لـــــــه   چې سبا به ترې کوزېږي تندرونـــــه
چا لیدی شوي دزمان ساده افق کــــې   سوروطن، سورمستقبل، سره هدفونه

کا بل ۱۵ر۲ر۱۳۴۲

نوی عاشق

نجونو ما پرېږدئ چې رسوا کېږم
نوی عاشق یم بې حیا کېـــــــږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما له دې ګرمو شونډو نه ساتئ
له واکه وزم بې پروا کېږم

جوالي ته

زړه مې راته وايي چې تپوس وکړم
ځنګه دي دوند با رونه ځنګه دي؟
ته چې کرۍ ورځ دا جوالونه وړې
ځنګه دي، دملا دردونه ځنګه دي
زړه چې دې له لوږې نه بېوا که شي
بيا د پيلاوو بويونه ځنګه دي؟
شپې چې ورۍ پرېوزې په لانده غولي
دا دبد مرغۍ خوبونه ځنګه دي
بيا چې دې ماشوم له تبې وژاړي
دا دغم او رنځ سازونه ځنګه دي
ته چې يې دې ژوند ته مجبور کړې يې
بيا ددې نظام خوندونه ځنګه دي

کابل ۵ر۸ر۱۳۴۳

اسير انسان

زمان درياب دی، جهان ګرداب دی
مينه ځپه ده ، هجر تالاب دی
د دې پياوړو په های وهو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان اسیر دی ، ضعیف حباب دي

ښځه

څوک ده دا ښېبا که چې وهي لاره دزړونو
اخلي دمخ آب په تازګۍ کې له ګلونو
موج يې دو ښښتانو خپروي برېښنا د تورې
ول يې دپېکي کړۍ په پښو کې دعقلونو
عطر د کاکل يې دشاعر دژوند سندره
شور يې دبنګړو دلېونو دفريادونو
او ښکې يې په سترګو کې غمي دمرغلرو
شونډې يې خنداکې سرې سکروټې دلالونو
رن□ يې دچشمانو داسمان لاجبري خونه
شور يې په سينه کې د کيهان دپروازونو
چم يې په جلوه کې دهوسيو درغونو
سام يې په نظر کې لکه باز دلوړو غرونو
عشق يې دانسان دژوندانه دبقا لاره
غېږ يې مدرسه دنوابغو دفکرونو
ښځه يوه نغمه ده دعشقونو دخوبونو
ايستې ده فطرت دژوندانه له ربابونو

کابل ۱ر۷ر۱۳۴۳

دعشق زور

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن مې کوګل کې بيا شور ماشـــور دی	د زړه بلبل مې سوی پـــــــه اور دی
رګ رګ مې خوځي وجود مې سوځي	عشقه نور بس که معلوم دې زور دی

فريادي نفس

که هرڅو ترخه رازونه زړه کې ساتم
د کام مينه راته وايي وايه وايه
ډېر دردونه مې دزړه په کور کې پټ کړه
اوس نو سوځي راته وايي ښايه ښايه
که هر څو يي خوله را ماته کړه په سوکو
فريادي نفس مې حال ښيي له ورايه
که مي ګوته مستبد ته کړه نشوه
تېز نظر به مې خطا نشي مه ځايه
زه په ستر ګو کې حال وايمه تېزبين ته
په ښهو کې ولس ته ښايم خپله رايه

کابل ۱۳۴۱ر۱۱ر۲۲

زما شپه او ورځ

يارانو ګورئ مينه مې سوځي
ساز دغمو مې رګو کې خوځي
خلك په شپه کې يواځي ژاړي
زه په شپه ژاړم ، سوځم دورځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

درز مونو پر لور

په زړه کې مې له درده فریادونه نه ځاییږي
ځان اچوم څپوته نور صبرونه نه ځاییږي
زموږ سینې دظلم په خنجر سورې سورې دي
په دې زخمي سینو کې نور زخمونه نه ځاییږي
لښتي دخپلو او ښکو به بحرونو ته ور سم کړو
په غېږه دلښتي کې توفانونه نه ځاییږي
په سرو لمبو کې لامبي دویتنام غښتلي خلک
دوینو په تالاب کې خو خوبونه نه ځل ییږي
مزدوره ماتوه یې، سوځوه یې، ور کوه یې
په پښو دآزادۍ کې ځنځیرونه نه ځاییږي
داځوک وایي چې دام دی، تور تلک دی او کړۍ دي؟
په اور دانقلاب کې تور دامونه نه ځاییږي
ور دانګۍ په زړه دنیا بې مزده مزدورانو
دې کار کې نور بې ځایه تد بیرونه نه ځاییږي
زړه دنیا کړۍ ورانه، دا زړې ککري ماتې
په دې زړو ماغزو کې نهضتونه نه ځاییږي
ګریوان ته یې لاس وړه چې دا ښښتن داسیرانو
وسله په ځمکه ږدي نور ټینګارونه نه ځاییږي
په زړه کې مې خوځېږي دجګړو دریابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینه کې خوملګرو دریابونه نه ځاییږي
اخیستی یم په مخه د رزمونو هوسونو
لا رباسیه سنګر ته هوسونه نه ځاییږي
لا مخکې دلایق زړه دوطن په مینه سوی
دده په زردشت زړه کې نور اورونه نه ځاییږي

کابل ۱۱ر۲ر۱۳۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بوسپ سوال

مسکه شوله، ورانه شوه، په شا رانه روانه شوه
نه یم پوهېدلی چې په څه رانه ستومونه شوه
چا سره چې نه پېږي په ژبه عاشقي کوې
مینه دې ناکامه، تلوسه دې لا لهانه شوه
ما ویل نجلۍ یې؟ښاپېرۍ یې؟ که ملکه یې؟
دې په خندا وې«نې پني مایو»(۱)خرامانه شوه
اې دقفقاز حورو زه له لرې نه راغلی یم
یوه مساپري ده بل ځانګړې راته ګرانه شوه
یو واري مې وکه په تفلیس کې دبوسپ سوال
شونډوته لانه وه رسېدلې پښېمانه شوه
زه څه پوهېدم چې ښاپېرو کې به مې کلی شي
مینه مې سپېره دپلار کوډله مې ویرانه سوه

تفلیس- ګرجستان۱۷ر۷ر۱۹٦۴م

---

(۱) روسي جمله ده ، معنا يې داده : « نه پوهېږم»

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجن□ سنگر

د دنیا په زړه خونه ته گډ شوی نوی شوریې
دزاړه نظام په کور کې لگېدلی نوی شور یې
ته مضمون یې،ته ژوندونیې،ته سمون یې، ته قانون یې
ته هادي دنهضتویې،اې کارگره ته لانور یې
په زړه دنیا وردانگه تر گوزار دې قرباني شم
تر گوزار دقرباني شم، تهدنوي جهان موریې
دبورژوا دا گردیٔ خېټه نه مړېږي نه ډکېږي
دا له خاورو که ورډکه ته یې مرگ یې ته یې روریې
ته توفان یې،ته سېلاب یې،ته هادي دانقلاب یې
ته د دغه جن□ سنگر یې،ته د دغو هیلو کور یې

۱۱ر۲ر۱۳۵۱

د رسوایي شوق

هومره مې مست کړه چې بې پروا شم   ساقي همت کړه گوندې رسواشم
کاشکې مستي مې له پښو خلاص کړي   د یار محفل ته په سترگو پښو را شم

زموږ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ژوندون څه دی ،دخوب لیده دي چې را بیدار شوم،جو ګه د دار شوم
دیوه بیدا ره فریا د په جــــــــــرم دهر ناولي دستر ګــــو خـــار شوم

دمینې نا کردې

را یادېږي بیا دمینې نا کردې
ګېر چاپېره رانه تاو دي سرې لمبې
په سپېرو خبرو څه کېږي ز ا هد ه
ماته مه کړه دا بې خونده دا سړې
که هر څو یې پا کوم چاره یې نشي
له لېمو مې را روانې دي چینې
یار که هر څه په ما کاندي وا ک یې خپل دی
بیا به نه کوم رقیب ته دا ګلې

کا بل ....

که حسن نه وای

که حسن نه وای مضمون به څه و که مینه نه ای ژوندون به څه و
که دغمونو تجلي نـــــــه وای زما دمستیو جنون به څـــــه و

مرور یا ر ته

رائحه پخلا شو مــــــــــرور یـــــــاره
مر ګ به په خپله جلا کـــــــــړي لا ره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ورځي روند دی راځه چې هېر کړو
ترخه یادونه دغــــــم نـــــا تـــــا ره

د تو فا ن بچی

څه له مې را بولئ سیل دګلو ته
زه خو چېري نه یم دسلطان بچی
ما دتوفانو څپو ته واچوئ
غواړي توفانو نه دتوفان بچی
تالنده چې غږ کړي دی مستي کوي
دا دترږمیو دباران بچی
نشي په قفس کې پاتېدی نشي
دغه الوتونکی داسمان بچی
شرن□ دزولنو دژوند سندره ده
نازي په ځنځیر کې دزندا ن بچی
سر به یې کوز نشي سر کشانو ته
ځان ته که څوک وایي دافغان بچی

پلخمري ۱۹ر٦ر۱۳۴۴

خو ني ستر ګې

په خوني ستر ګو دې و خوړلم چور
ته دلبر يې، که قاتل يې، که تور بور
هر خندی دې زما له عمره سره رنځ شو
خال دشونډو دې دسوي زړه ناصور
ته مې ويني تويوه پروا يې مه کړه
زه پيدا يم له ازله هسې سور
چې نه سوی وي او نه داغ وي عاشق نه دی
هر سرباز به يو نښان لري ضرور
ما په خوب کې مچولې پښيمان شوم
عاشقي له سړي يوسي سم شعور
بې له عشقه ژوندون خوشي څو سلګي دي
يا يوه لوبه چې نه رن□ لري نه نور
څومره پراخ دی دود او دين دعاشقانو
ورته يو دی که ګلزار دی که تنور
زه به سر له خپله ياره قرباني کړم
پرې به نه ږدم خپلې مينې کې قصور

کابل ۱۸ر۴ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلا ب را روا ن دی

را روان به موج خون شي زه پوهېږم
حاکمان به سر نگون شي زه پوهېږم
د وطن دهرې لوټې په خاطر به
هر زلمی لکه مجنون شي زه پوهېږم
کوم ارمان چې دمزدور په زړه کې خوځي
په وطن کې به قا نون شي زه پوهېږم
سل فرهاده يې په هر کاڼي اخته دي
دا وطن به بېستون شي زه پوهېږم
ماتې او ښکې به په ستر گو دمجنون کې
تالا بو نه دجيحون شي زه پوهېږم
دا دنن ورځي زمری چې موږ ته گواښي
پمن سپی به دپرون شي زه پوهېږم
اوس ويده بازان په غرو کې را ويښېږي
تسلي به مې جنون شي زه پوهېږم
داچې زه يې ستومان کړی دتيارو يم
دغه شپه به سباوون شي زه پوهېږم
لمر به خورشي دشپنو په تيارو تالو
بر يامی به زموږ يون شي زه پوهېږم
دا دخان له لاسه وران او ويجاړ کلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زیر کښنو به کمون شي زه پوهېږم
دا وطن چې ستمگرو تحقیر کړی
انقلاب به یې مضمون شي زه وهېږم

کابل ۱۸ر۴ر۱۳۵۱

غزل

څومره لوی عذاب دی دعشق اورته زړه نیول
اورته زړه نیول اورقیبانو ته خندل
هر چېرې چې جگه کړي خوبان ناره دستي
ندی دود دعشق دخپلي وینې سپمول
نه اخلم په عشق کې زه له چا کسات دسولو
نه ځي له جامو وینې دبل په وینو ولل
زه یې دغمونو په اورونو کې لاهو کړم
ځکه مې تمامه شپه په اوښکو کې لمبل
زما زړه دغمونو یو ناپای آتشفشان دی
نه یې شته بل کار بې له اورونو غورځول
زه به له دې اوره خپل داوښکو امېل جار کم
نلرم افسوس دی له دې پورته بل بدل

کابل ۳ر۹ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

گرداب

دچا اوښکې، دچاآه، دچا خونـــاب دی
راروان مې په خبرو کې سېــــــلاب دي
په موجو يې لنگر مه ژده بې خبـــــــــره
گوره پام که دا ساحل نه دی گرداب دی

پرغلو شاهدان

داموټري،داباغونه،داقصـــــــرونه
داپه وينو آباد شوي تعميـــرونه
دابه وسپړي يوه ورځ دخلکو مخکې
دچاغلا،دچاتېرى،دچاظلمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو سېلاب

عشق په لېونتوب کې واک د سر را څخه یو وړ
زړه مې په ګردش کې یوه نظر را څخه یـــــو وړ
زهد مې سپر که د هو سیو هو ســـــــــو تـــــــه
چا د ستر ګو جن□ کې دا سپر را څخه یـــــو وړ
صبر مې پالن□ کړ د هجران په اوږدو شپـــــو کې
اوښکو په سېلاب کې دا بستر را څخه یـــــو وړ
ما وې دزړه ور به ښایسته وو ته خلاص نکــــړم
نجونو په مستۍ کې دزړه ور را څخه یـــــو وړ
زه آزاد مارغه په لوړو غرو به الوتمـــــــــــــه
غېشو دېښو یې بال او پر را څخه یـــــــو وړ

غزني ....

لنډۍ ټوپۍ

موږ وې د لته دې سو کال وطن ودان شي ⠀⠀ دپېریو خارستان دې ګلستان شـــــي
ټول کامونه دې ګلان ددې بستـــــان وي ⠀⠀ دا وطن دې سم آزاد افغانستان شـــي
ولس دې خلاص شي دفرن□ له چاکرا نو ⠀⠀ دانګریز صوبه دې بیا پښتونستان شـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لندني ټوپۍ په سر پنجابي راغـــــــــی ... وې دا سیمه باید ټوله پاکستان شـــــي
دا یوهوډ دی د لندن تغییر به نشـــــــــي ... باید لري له نقشې افغانستـــــــان شي
ټول افغان ملت په یوه ژبه ناري کـــــړي ... دا محال ده مگر ټول جهان ویران شي

د ښځې ژړا

مه مې خندوه نارینه نه یم دخندا
زه یوه ناره یم دغمونو د دنیا
ستا په زندانو کې مې پېرۍ پېرۍ ژړلي
نشته راکې توان نور دغمونو د ژړا
زه دژوند جوهر، دعشق ډیوه، دانسان مورومه
تا کړمه نانو که دشیطان دمشغولا
کله دې اسیره دځنځیرو کړم دزرو
کله دېکړیو کې بندي کړم دطلا
دا زما په لاس کې کړۍ نه دي اتکړۍ دي
زما دغوږ لښتۍ دوینځیتوب دي برالا
زما دسرو پېزوان دغلامۍ دذلتونو
زما دغاړې هار مهار دظلم دی دتا
ما دآزادۍ یوائې نوم دی اورېدلی
ژوند مې شو لوگی د دې عنقا په تمنا
زه په ټول تاریخ کې ملعبه ستا دشهوت ومه
یا یوه تحفه دستمگرو درضا
کله به چې خرڅه شوم نانز که کنیز که وم
پښې به مې شوې ماتې هرظالم ته په نڅا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري له همځولو،له وطنه،له ملګرو نه
ستر ګې به مې پوچې کړې غمونو په ژړا
لاره دهوس کې هرفاسد دپټکي ګل کړمه
ځاى کې دعزت بيا بې عزته دهر چا
ستاشوه ،اميري شوه، که ميري شوه ، که خاني شوه
زما شو، که آفت شو، که ذلت شو که بلا
اوس راسره مات کړه دتاريخ دا ځنځيرو نه
ايسته که له لاري تور دامونه دجفا
زه دانسان مور يمه، درنه يمه،آزاده يم
دا دبندګۍ زولنې لرې که له ما

کابل۱٦ر۱۲ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مینه ددلبر زما په سر لوبې کوي
زړه یې رانه وړی په ځیگر لوبي کوي
زه یو بندیوان دتورو شپو دژوندانه وم
زما په تورو شپو باندې سحر لوبي کوي
کله چې یې شور د خندي خور شي په مستي کې
زما په سره وینه کې شرر لوبې کو ي
هله چې له سپین مخه چاپېر که هار دزلفو
تور وربځ خوره شي او په لمر لوبي کوي
داسي څپه نشته چې دعشق هوس یې نه وي
شور د لېونتوب په بحرو بر لوبي کوي
زه آزاد مارغه وم ترا نې به مې ویلې
عشق مې اوس په بڼو لو وزر لوبې کوي
هر چیرې چې جگه کړي لایق پیاله دمیو
یار په جام کې ویني په ساغر لوبې کوي

کابل ٦ر٩ر١٣٤٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

درستم لار

نیمه شپه راوخته کوټې ته یوه نجلۍ
پا که لکه ګل اورمنده لکه هوسۍ
ملا باندې یې ځوړنده دڅڼو توره توره
شونډو نه یې سره بربښنا خوره دخونکارۍ
نبض دځوانۍ یې خوځاوه کمیس په تن کې
هسې چې بهیږي سپینه وربځه په سپوږمۍ
تې یې په زانګو داو سېلو کې ښکته پورته
هسې خوځېدل لکه په موج جوړه هیلۍ
غېږ یې پرانستلې لکه ګل دسبا باد ته
خوله یې له خندانه ډکه کړې وه مستۍ
ستر ګو ته یې میو و ور کړی رن□ دوینو
لېږ راغونډې شوې ،تنګې شوې، خند نۍ
راغلله ورو ورو لکه درنه بېړۍ ساحل ته
تلليې له خپل واکه مستا نه او لېونۍ
ورا نه له خندا شوه وې یې ګوره لېونیه
نه به تل ځواني وي،نه شراب او نه شهۍ
وتړه کتاب شیشه راواخله دشرابو
ځغلي زه یې وینم یو په بل پسې ګړۍ
نیسه مې په غېږ کې هسې نه چې خوب مې یوسي
وړی رانه واک دی دشرابو بیخودۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما په شر مېدلي آواز وویل افسوس دی
نلرم توفیق ستا دلبانو د گرمۍ
زه دو چو دښتو لمر وهلی پوندہ یمه
چېرې و چ اغزی، چېرې د گل تازه غوټۍ
شرم راته برېښي چې دې خوله په شونډو کېږدم
څاري مې د ولس سترگې لا یوه گوله ډوډۍ
زه لا روږدی نه یم په محفل دښاپېریو کې
خېژي مې له زړه نه لافریاد دغریبۍ
نه ښايي رستم ته چې روان شي دمجنون په لار
زه یو مبارز یم چېرې زه چېرې شهۍ

توکیو ۱۵ر۱۰ر۱۹۶۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغا ن پر د یس په کا با ر ه کې

مست شو یو افغان د «تو کیو» په کاباره کې
غېږ کې یې یوه پېغله لکه پاڼــه د گــــــلاب
سر یې لگولی و دده پــه سینــه بانــــــدې
زړه یې و سپارلی هــو ســو تـــه دشبـــاب
ده یې پـــه دوو تیـــو لگـــولې وې منگولې
ینبی یې قما ر کې هــم جنت و هـــم ثوا ب
منځ د کا با رې کې یـــو محشــر و دنڅـاوو
ځني نځېد ل، ځني لوېد ل، ځني خـــرا ب
تاو تر سپینــو مټو حــریــرونه دلـــو گیـــو
تاو تر سرو شرا بـــو تـــور سیخـــونه دکباب
شپه به نیمایي وه چې ور یا د شـو ه خپله مېنه
و نغاړه دردو نو ، تې چا پېــر شو ا ضطــرا ب
غوږ ته یې نیږدې شول بیا دلوړي فـریادونـــه
یو وړه اند ښښنـــو تر ېنـه نېشـــه دمی نـــــا ب
جل□ شو له خپل ځایه نجل یې پر ښنوده مستۍ کې
ورک شو تر ېنه لوری د حساب او د کتا ب
ستر گې یې د او ښکو سېلابونـــو کړلې پټې
یو وړلـــــه د مینې دنیاگۍ تر ېنه سېلاب

تو کیو ۲ر۹ر۱۹۶۳م

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

اې دجاپا ن خلکو ماراوړي پیغامونه دي
ستاسي جزیرو ته زما دغرونو سلامونه دي
پورې له بحرونو، دا شیا دزړه په خونه کې
اوسي افغانان ترېنه تاو شوي اوچت غرونه دي
داقهرمان قوم اوږد ماضي لري ،تاریخ لري
ډ ک يې له میړانو دهر عصر کتابونه دي
چا چې پورته کړيې په ا شیا کې دتېرې توره
دوی ترېنه غوځ کړي ورمېږونه او لاسونه دي
زړه يې دزمري،نظر دباز، یرغل يې تندردي
وړي فا تحا نو ترې لحد ته ارمانونه دي
خاوره دغیرت ده ترېنه جار شمه لو گی شمه
ثبت يې په هر گام کې دتاریخ انقلابونه دي
ما له هسې خاوري دجاپان غیرتي ولس لره
ځان سره راوړي دوروری تازه گلونه دي
دا گلونه څه دي دوروری برابری بوټي
دا دافغانانو ددې عصر شعارونه دي
موږ له نړیوالونه دوستي غواړو وروري غواړو
ځکه مو پرانستي هرملت ته دزړه ورونه دي
شرم دی انسان ته چې جنگېږي له خپل وروړسره
هر څاڅکي دوینو کې فتنې دي، آفتونه دي
واړه سره یو دي، سره ورونه دي ، ملگري دي
ټول بشر یوه ونه،ملتونه يې ښاخونه دي

توکیو ۲۸ر۸ر۱۹۶۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه او سلامونه

والوتمه والوتم ، دغرو له څوکو والوتـــــــــــم
راغلم دڅپو او توفانو سمندرونوتـــــــــــــــــه
ستر جیحون مې پرېښود چې ټکرې خورې له غرو سره
ځان مې که گوزار دسمندرو ټکرونـــــــــــوته
زه وم الوتونکی د کمرونو، لامبوزن نـــــــــــه وم
باز ومه دغرونو توفان راوړم دریابونو تـــــــــــه
نه لري او نه لري دغرونو نښه نه لـــــــــــــري
هر څومره چې ځیر شمه اوږدو دساحلونوتــــــــه
هره ورځ فوجي ته رسوم دهندوکش ســـــــــلام
وړمه دلویانو پیغامونه پیوندونوتـــــــــــــــه
یو وخت کې غوړېږي دفوجي او هندوکش گـــلان
یوبه سم گلونه دجاپان خپلو گلونــــــــــــــوته
جوړې به غونچې کړم دفوجي له سلامونونــــــــه
کې به ږدم غونچې دخپلو غرونو قدمونوتـــــــــه
یوبه سلامونه د بزگرو شم بزگـــــــــــرو تــــــــه
گوا کې درناوی دپاکو زړونو پاکو زړونوتـــــــــه
جوړ به دگېشا د زلفو تار نه ربابونه کـــــــــــړم
وبه ښیم دود د ولسونو ولســـــــــــونوتـــــــــه

توکیو ۱۹۶۳ر۸ر۲۵

د جاپان سباوون

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جاپان باندې چې خورشي سباوون
زما له زړه نه را چاپېر شي موج خون
هرې خوا ته چې خوځېږي دلمر لونې
لاروهي زما په زړه یا په لړمون
نه په دود سره پوهېږو نه په ژبه
نا هیلي ده ثمره زما دیون
ماوې نن به ګوندې راشي زما کورته
سره پوه نه وو راغلې وه پرون
پاس په ستر ګو به مې کېنوي که پوه شي
جاپانۍ زما دمینې په جنون
دلته لري دجاپان په جزیروکه
را چاپېر دی غم دخلکو دژوندون
یا به سر ورباندې کېږدمه پوهېږم
یا به ودروم په پښو ویده پښتون
له ځیګره مې دوینو فوارې ځي
چې را یاد شي خپل ځوانان هغه جبون

نیکو . جاپان ۱ر۹ر۱۹٦۳

انتخاب

په لمبو لمبو اورونه دشبـــــــــاب   را کې مړه شول د هوډونو په حساب
ما هرڅه له خپل وطنه قرباني کړل   هم دغه و زما دعمر انتخـــــــــاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هېر کړه

ما وې نجلۍ لېږه ستنه شه ځکه
خدازده چې بيا سره پيدا کو دلې
د گولو څانگه را کړه شوه په ما
په سوې سا يې ويل ولې ولې ؟
ما ويل با زيمه د لوړو غرونو
آخر به الوزمه پوه شوې گلې
زه يم دغرو د دريابونو نه يم
بېځايه مه کوه دا هلې ځلې
دغم وريځې پې خورې ورې شوې
لکه ما شوم يې راته وژړلې
ته خو به والوزې د غرونو به شې
چاته پرېږدې دغه ما غمځپلې؟
ما ويل هو دژوند تقدير دي دغه
غم دمردانو ، مرد دغم دی نجلې
زه يم دغرو دسمندر به نشم
څه وکم بېلې دي دبرخو تلې
رانه چا پېر دي دوطن خوبونه
دغرونو مينه مې دو کارې ولې
زه هم، وطن لرمه ولس لرمه
ماته په لار دي ډېرې سترگې هلې
وزر مې سوځي دپرواز په هوس
گرزېدی نشم اور مې اخلي تلې
هېر که ما هېر که ، لکه هېر خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدا زده چې بیا سره پیدا کو دلې!

توکیو ۵ر۱۰ر۱۹۶۳

اې زما ورانه وطنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سوچي(۱) په ساحلو کې را په یاد شوې په فریاد شوم
اې زما بد مرغه ولسه ، اې زما ورانه وطنه
دلته ژوند دی ، دلته خوند دی،دلته شور، دلته نشاط دی
حوري ګرزي ډله ډله، هیڅوک نشته بې مینه
په دې ښکلو ښکلو سیمو دانسان لاسونه خوځي
غرونه شنه ، باغونه سره دي، ټوله ځمکه ده چکنه
هره پېغله چې تېرېږي ، یوه لیلاده یوه دنیاده
که را غبرګه یوه ورږمه شي ، ته وا راغله له ختنه
تور دریاب لونې ځګونه ، ساحل اخلي ټکرونه
سپین مرغان ور باندې ښوري،شنه فضا ور باندې پلنه
د دریاب دزی په شګو پېغلې نجونه کتار ناستې
هسي لامبي لکه بطې زده یې نه وي الوتنه
هر یو موج چې را پیداشي ،سر را ج□ کړي بیا په شا شي
څپې تللي دي له واکه، کړي د نجونه ګوېږنه
څوک لمبېږي، څوک نڅېږي، څوک خواله کړي یو تربله
څوک را ګرزي په باغونو، څوک ګلان وړي له چمنه
د تمام ساحل دپاسه ، د موزیک څپې خورېږي
ځوا ن روسي کمپوزر وړی دامیدا ن له بتهوفنه (۲)
په فضا کې یو ځای شوی بوی دعطرو له شرابه
په څپو کې یو ځای شوی تور دریاب له سیمین تنه
څوک رنګېږي، څوک جګېږي، څوک جوړه ځیني یواځې
دچالېڅه، دچا غاړه، دیوه لاس د بل لمنه
دچا شونډې په شونډا نو، دچا زلفې په چشما نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزادي ده ، کامراني ده ، څوک له چانکه پوښتنه
مګر زه غریب تنها یم، نه نخیږم، نه څوک بیا یم
نه د کاریم، نه د ښکار یم، نه مې زړه شته نه مې ینه
که نېشه شم که ګوشه شم، را یا دېږي درته سوځم
درته سوځمه در جار شم ، اې وطنه بې څښتنه
دسوچي دګلو سور رن□،سرې لمبې دي راتاوېږي
نه آرام شته، نه قرار شته ، په ګرزا په کېناستنه
زه د کوم زخم دوا شم ، زه دچا په تسلاشم
ستا په کار کې واک وتلی، هم له سره هم له تنه
نه چا بوټی درکې شین که ، نه چا جوړ درته ماشین که
حاکمان کوي حکمونه، تاجران کوي شکونه
په ځنځیرو یې تړلی، په سمومو یې لړلی
دود دې وزي له چمنه ، ځوځ دې خېژي له سمنه
په کابل او په زابل دې ، دنفاق اورونه بل دي
لور خپل مور ته په زړه غله ده ، زوی له پلاره کړي وهنه
څوک ناروغه څوک په لوږو، څوک په وږږو ، څوک په سپږو
ټول ژوندي دې بې پرتوګه ، واړه مړه دې بې کفنه
نه ورشو شوه دشنېليو،نه پټي شو ل د لښتیو
نه شپونکی موړ شو په غوښو، نه بزګر موړ شو له نغنه
ستا دپاک آسمان دلاندې، ټول جهان ویران ویران دی
ټول جهان ویران ویران دی، زه به کومه سمومه
زما دې لوړه وي په مینه، دافغان په پاکه وینه
نوی زړی به رسیږي ، زما په وینو به شي ونه
ګام به واخلمه میدان ته، سر به کېږدم امتحان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په لورې به در ځمه ، که شي لار دستنو ستنه
ستا ویده به را بیدار کم، ستا لار ورکي به په لار کم
ستا دغرو ویده بازان به، را الوچت کم له دمنه
اور به بل دآزادۍ کم، بیا په خپله به پتن□ شم
خپل ژوندون به ترې قربان کړم خود به کړم دعشق مننه
ترهغو به لاس وانخلم ثو په غرو کې دې رڼا شي
اې زما غریبه ولسه ،اې زما ورانه وطنه

سوچي ۱۱ر٦ر۱۹٦۴

(۱) د تور سمندر ګي په غاړه د روسیې یو ښار
(۲) بتهوفن (۱۷۷۰-۱۸۲۷) دجرمني د کلاسیک موزیک یو ستر مصنف .

مایاکوفسکي (۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مسکو کې د گور کي د کوڅې خوا کې
مایا کوفسکي در ېد لی لکه غر
ملتونه دشورا ورته ولاړ دي
غوږولی ستر مسکو ورته وزر
خپل هدف ته هسي ځیر دی ته به وا یې
په ښکار نښتی دی دوږي باز نظر
هو مره درو ند هو مره ډاډه په ځای ولاړ دی
لکه و نیسي خوشحال خټک خیبر
چې کلونه څو تېر ېږي دی لو یېږي
زمانه وربانديې نلري اثر
پخپل یون کې یې آسمان له گرو یې و نیو
له تقدیر سره یې و وا هه ټکر
په حرمت مې مغزی هیچاته کوز نشو
مگر ده ته مې کوز ېږي مغرور سر
په عالم کې یې دسولې پیغام خور که
ورور ولي ته یې را وبا له بشر
مگر ته اې ستر ا نسا نه، اې شاعره
تا به ستایي څو شاعر شته څو اثر
څو دنیاوي ستا پیغام به ژوندی ساتي
ستا اشعار ، ستاسرودونه، ستا هنر

زما له زړه را اچتېږي داچې وایم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما یا کوفسکي درېد لی لکه غر

مسکو ۳ر۷ر۱۹۶۴

قلندر شاعر

بیا دزمانې ډمې اخیستی نوی چن□ دی
لاس کې یې نیولی دبادې په ځای کې بن□ دی
بیا په غرو رغو باندې خور شوی دبهار نسیم
غوږ نه مې چاپېر دجنکو دزلفو زن□ دی
چاباندې چې لګي دراتلونکې پسرلي نسیم
دغه زوړ جهان یې دزندان په شاني تن□ دی
سین چې له ډبرو سره سر وهي په لاره کې
ښيې په ښکاره چې حرکت پخپله جن□ دی
زه د شلم قرن قلندر غوندې شاعر یمه
زما بوسه په ټولو جنکو باندې قلن□ دی

کابل ۲۵ر۱۲ر۱۳۴۵

د سبو پېټی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره کې موټر په يوه بېوزله ماشوم راغی
ووا هه موټر له ځايه لس گزه گزار شو
ودرېد گړندی لکه خوني لېوه پسه ته
راغی ترافيک يو څه مبلغ ته تمه دار شو
يوه شېبکۍ وروسته ماشوم خلاصې کړلې ستر گې
ودرېده ،بې واره پـــه ژ ړا او په کوکار شو
ماوې گوندې ژاړي خپلو وينو او زخمونوته
ده نا څاپي پرا نيستلې شونډې په گفتار شو
څه شوه خدای دپاره هغه زما دسبو غوټه
پلار به مې پې مړ کړي که خبر زما په کار شو
کله چې يې ستر گې په پا شلو سبو راغلې
هڅه يې ور وکړه بيا په ځمکه راگوزار شو
وې رېږدېدې گوتې په خاپوړو ور نيږدې شو
غبږ يې ترېنه تاو کړه په سبو باندې هوار شو
وينې يې لښتی شوې په ماشوم صورت يې راغلې
توی شوې په سبو ، دسبو پېټی پې خونکار شو
ماچې په ژړنو ستر گو وليده دا لـــــوبه
زړه مې له نړۍ او نړيوالو نه بېزار شـــــو
يو په بېکسۍ کې وږی مري دموټر پښوته
بل په بېکسۍ کې خلک وژني او سالار شو

اې په زړو مستو لېږ راکوز شئ چې دا فقر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسي دچړچو په قیمت خلکو باندې بار شو

کابل ۱۵ر۸ ۱۳۴۳

له زماني سره يو ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتي شپې او ورځې زېږي نوې زمـــــانې
ځغلي زما له خولې ور سره سمې تـــــرانې
لېږم له هر گام سره لښکر د ارمانونـــــــو
ساتمه را تلونکو ته درزم نشـــــــــانې
لوبم لکه باد دسباوون ديار په زلفـــــــو
غواړم ماتولو دځنځير ته بهــــــــــانې
هر آواز چې ج□ شو دمر دانو له مرۍ نـــــه
رېږدي يې له زوره زړې شوې بتخـــــــانې
را شئ چې د ميو دريا بونه را روان کـــــړو
نوي يا ران نه مستوي دغه ميخــــــــانې
ځغلم د زمان له قافلو سره په مخـــــــــه
ودي کړي رقيب څه يې چې خوښه وي کانې
سر که رانه پرې شو مابخشلی دی په جن□ کې
نکړي سربازان له دښمنا نونـــه مـــــانې
لري کړه صيا ده داعبث دامونه لــــــــومي
زه يرغلي بازيم رورږدی نه يم پـــــه دانې
هرې زلزلې سره په غرونو دوطـــــــن کې
زماد زړه له اوره پورته کــــــېږي زبانې
مه يې وېروه لايق دسر په سودانــــــدی
هسې خدا يږوغواړي سربازۍ ته بهـــانې

کابل ۲۹ر۹ر۱۳۴۵

بولله دپسرلي هر کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونو باندې پلنې شوې وريځې دنيسان
مځکې باندې اوري مرغلرې دباران
مستشول بيا چړونه په نغمو کې دزر کانو
خوځي کتارونه بيا دزانړو په کسمان
هره ترانه چې د درياب له څپو وزي
پو کړي په بېځانه دنيا گئ کې نوی ځان
خاندي په ډبرو څراغونه دلاله
وزي له سپېرو خاورو گلونه دريحان
سپين گلان په شنه مرغه کې برېښي زما له ستر گو
شپه کې دمستط ده شنه اسانکې کهکشان
هر څاڅکی دوينو مې لمن لمن گلونه شول
رگ رگ کې مې خوځي دشعرونو بلبلان
وريځې چې کتارې شي دغرو په ديوالونو
ته وايې چې خوځي په افق کې سپين وښان
شور چې شي دتالندې غوږوته هسې رسي
ځغلي په ا سمان کې يرغلگر جنگي اسا ن
سم شول په سارا باندې د گلو چپاوونه
وخاته په تړو دريدي گلو سپا يا ن
غشي دلمر اوري له کړکيو د وريځو
شنې زرغونې واخيست له رستم څخه کمان
جوړ کړل پسرلي له نسترن نه سپرونه
وايسته له تېکې سوسن توره داحسان
وريځې په افق کې سرې سکروټې شوې داور

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاو شوه استالف نه سره لمبه دارغوان
سپین د واورې الوزي دغرو له سر او بزیري
زوړ چونغر بدل که لمر دمینې بیا په ځوان
تالو کې خورې شوې دشپونکي دشپېلي شړیکې
بولي طبیعت ته گوشه گیره شاعران
رسي دبزگر ستومان زړگي ته نوې دمه
خوځي په رگو کې دشپانه نوی ارمان
او ښکو دباران ته دبرېښنا خوله خند نۍ شوه
زوړ جهان تکرار که داضدادو امتحان
ویلي الماس څاڅي دتاکو له غوځو څانگو
گلو ته نذرونه دشرابو وړي رزان
ته اې زما یاره ولي گرزې لرې لرې
راشه چې سیندونه دخنداوو کو روان
زه به دخپل زړه بلبل راضي کمه چې در شي
خیر که په سینه باندې دې رپي دوه بازان
جار به دا بلبل ستا دبازانو تر مستۍ کم
جوړ به بل دده له فریادو کمه جهان
و خانده چې و سپړي غوټۍ ماشومې شونډې
وناڅه چې مست شي هم زمین او هم زمان
ما باندې خوره که یوه خیمه دتورو مشکو
یو ځلي خواره که په پالن□ زما زلفان
زړه که دې دښکار مینه لري زما دلبره
غشي دبڼو زما سینې ته که نشان
مه گوره او بو کې هسې نه چې ستا له مخې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوبه زما دمينې دنيا ګۍ شي په توفان
ما له دې ساړه قالبه وباسه دور ځو
مست مې که، بېخود مې که،قربان مې که تر ځان
شور را که، ګداز را که،قدرت دسربازۍ را که
ما ته هم طبيب شه، هم دارو شه، هم درمان
ومې منه،زړه را که او يار دتورو شپو مې شه
مې شه، پيمانه شه، زما تن شه، زما ځان
ومې سوځه،ومې رټه، خاوره دسارا مې که
کاشکې سپېلنی شم او له تا شمه قربان
ګل مې که، بلبل مې که،شانه دخپل سنبل مې که
او ياره ! له خپلې بېدردۍ يمه ستومان
داسې بېدردي چې سوځي سوځي مې هلهو کې
داسې بېدردي چې سړوي زما فغان
داسې بېدردي چې زما له مينې سره لوبي
داسې بېدردي چې زغمای نشي عاشقان
يو ځلي دې ستر ګې زما په زړه که هسې خښې
واورم فر يا دونه کې دننه دانسان
هله به بيا وبولم دژوند خوږې سندرې
وبه شرنګومه جرسونه دکاروان
سمه به ګرمي کړم دنغمو په مړو ايرو کې
مست به کم سيندونه سپېره غرونه به لړزان
ور به ماتو زړونو ته پيوند کمه دهيلو
ور به مړاوو هيلو ته ګرمي کم جاودان
متې به مې روغې کم له تيرو دپولادو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر به حادثو ته کم داو سپنې سندان
دې لو ځو پټو کې به خواره دعشق ګلان کمه
خپل ښکلي وطن ته به جهان کمه حیران
شپوله به د ګلو په عطرو کې لېونۍ کمه
ببل به کم دوریو له رمې څخه لېوان
اوري به خوښي له کانې کانې ،بوټي بوټي
سم به شي له هیلو دزلمو سره زمان
یو به سي سیندونه له دې غرو سمندرو نو ته
زموږ د وروروولۍ او دیووالي داستان
مست به سمندر شي له تودو بشارتونو نه
و به نڅوي په تورو تلو کې کبان
بیا به دځپو هاتیان وروولي په غېږ و
و به خوځوي زموږ په فخر کې توفان
هله به و ما نا کامه او ښکې مرغلرې شي
هر داغ دسینې به مې یا قوت شي درمان
هره ترانه چې دلایق له خولې نه وزي
وا یي حماسه دعظمتونو د افغان

کا بل ۷ر۱ر۱۳۴۱

بولله دوطن په ماتم او پرتم کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیگا خوب کې را ښکاره شوه دخوشحال د منډو سیمـــــــه
له لېمو نه مې روا ن شول په څپو څپــــــو رودونــــــــــه
اورا خیسی و شنېلیو د مردان په پولـــــــــــه پولـــــــــــه
اوریدلې ترې سکرو تې، جگېدل ترېنــــــه دودو نـــــــــه
دپنجاب له تورې خولې نه، شنې لوخړې غړو سکه غړو سکه
تو یېد لې پېښورته ، وې یې نیســـــــه اې پښتونـــــــــــه
هره ونه فریا دي وه، چې زه سوځمــــــه زه سوځـــــــــــم
له هر وره هرې کړ کۍ نه ، چا پېر شـوي وو اورونـــــــــه
دوطن په شنه لمن کې ، په هر با غ او هــــــــــــر چمــــــن کې
بهېدل داور سینونـــــه ، جوړېـــــــد ل کې تنـــــــــرونه
دپښتون په بر خه جن□ شو، خپل وطن ور با ندې تن□ شــو
دننگیا لو په کـــــور را غلــه ، د لـــو ټمـــارو چپـــاوونـــه
دمیر ویس مرۍ ته لاړې ، د گر گین خوني منگـــــــــــــولې
دغوټۍ هیلو ته سیخ شول، دخزا ن ســـــاړه با دونــــــــــه
دایمل په غیرت خاندي ، دپنجاب دغلام ستر گې
دبا با له نغري باسي دپښهو ن عصمتۍ جونه
دلنډې له سینې وزي دغضب تکې سرې کوکې
دخیبر په زړه کې ابشي دپېړیو کساتونه
دپامېر په څوکو څاڅي دالماس له تورو لوښکې
بله نشي له دښمنه ماتوو به غلافونه
دهیلمند دڅپو وښې، له غضبه گوښې گوښې
سره ځغلي لکه وریځې، سره اوړي لکه غرونه
ا با سین چې لا ا سیر دی، پښه تړلی په ځنځیر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس تر زغرو لاندې ناځي، جڅوي تور شنځیرونه

دابه کله پای ته رسي داومونږ دپیغور عمر
دا به کله را النډېږي دا زمونږ دکور غمونه
دا به کله را نړېږي دغلیم دظلم بارې
دا به کله پورته کېږي دا زمونږ سره بیرغونه
دا به کله پای ته رسي د پښتون ناپایه چیغي
دا به کله تمامېږي دا کیږدۍ ستړي مزلونه
دا به کله پای ته رسي دا زمونږ دخلکو منډې
دا به کله اوچتېږي دا لوېدلي ټیټ سرونه
دا به کله را پارېږي دا زمونږ دغوسې تریخي
دا به کله را پاڅېږي دا زمونږ خره غیرتونه
دا به کله را ټولېږي، تر وطنه به جارېږي
دا ددښتو دلمر سوي،دا دغرو رغو پسونه
څو به دغه تور پنجاب وي، زمونږ په وینو به سیراب وي
څو به دوی وي او حکمونه، څو به مونږ او زندانونه
څو به دغه مودودي وي، ورسره به مردودي وي
څو به داملا او ملونه ، څو به دا دم او دامونه
څو به دغه پېښور وي ،پښتنو ته به سقر وي
پنجابي ته به جنت وي، پکې جونه او جامونه
څو به دغه اباسین وي ، له غمو به یې زړه شین وي
څوبه دې جنګي خیبر ته ور په بر خه وي شرمونه

اې دلو ننګو ککرو ! چېرې خاورې شوئ دخاورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خو شحال په شناختو گرزي داو رن□ دزو ی اسو نه
دتاريخ ميړني چېرې؟ تېغ يې كوم ، لښكريې كوم دی
دافغا ن په نامه چېرې ، هغه ځغا ستې او ننگو نه
گرمي تللې ده له لمره ، پښتو تللې له خيبره
په تيرا راخورې شويې، سړې شپې ساړه كلو نه
په دې خاو ره كې گرمي و ه ، په دې خاوره كې مستي و ه
په دې خاو ره كې نغري وو ، په دې خاو ره كې دو دو نه
له اټكه تر چترا له اوس ختلې سا له سيمې
نه يې ژو ند شته په هلو كې، نه يې خو ځند ه نبضو نه
ا وس چې دلته كوم پښتون دی، ښه مريی دی ښه زبو ن دی
نه يې زړه كې عشق دتورې، نه يې سر كې هو سو نه
داچې لوړې يې شملې دي، د كلدارو يې ا سرې دي
دافغان په نن□ څو ك نه كا، نه جنگو نه نه مر گو نه
اوس دبست په تاق كې خوب كا دسارا ستړې گيدړې
دزرنج په شگو نا ست دي دو حشي لېو ه پلو نه
اوس دغور په غرو كې ور كې دغوري زمريو ځالې
اوس دبلخ خاورو خوړلي هم يما هم يې توغو نه
دمحمو د په ښار خوره ده دتاريخ دمر گ ږ ستنه
نه پيلان، نه يې لښكرې، نه ا رم ، نه يې رمو نه
په باميان دآسمان ستر گې تكې سرې لا له غضبه
د بو دا مخ پسې توږي لا داو ښكو غور ځنگو نه
د چو نغر په لمن ور كه دكو شان د دور ښښه
مو تي خاورې ټول ښارو نه، څو سكرو ځې ټول قصرو نه
بر دغور دغرو نو غاړې ، بې غروره بې سروره

(c) ketabton.com: The Digital Library

جام له شرمه ځوړند کړي هریرود ته خپل غوړونه
غرجستان چې ویرانه ده، کې ویده لا زمانه ده
شرمنده لوړو بادوته ، دبا با دغرو سرونه
بدخشان لوړې وژلی، انسا ن وړی، حیوا ن وړی
څه که غرونه یې سره زر دي ، څه که که تیږې یې لالونه
اې آزادو خلکو څه شوئ؟هوډ موڅه شو، ننګ موڅه شو ؟
کوم دي کوم دي یرغلونه، چېرې چېرې مرچلونه ؟
کله کله به ناره شي ، تکه سره به تاتره شي ،
داټک لمن به سره شي او آزاد به شي مریونه ؟
دا جنګي مارغان به چېرې ، خوروي دبرې زیري
دا آسمان به کله پوښي داورونو درمندونه ؟
دا به کله راځي پرې دغضب دتوفان وریځې
دا به کله ترې اورېږي سرې سکروټې تندرونه ؟
دا به کله کاڼي چوي، دابه کله غرونه خوځي
دابه کله تکه سره شي داسمان دا نیلي خونه ؟
دابه کله غېشي ولي تر برېښنا چټکې ګوتې،
دابه کله تورې باسي دپولادو مړوندونه ؟
دا به کله لاره وزي درانه جهان پر لوري
دابه کله پخلا کېږي رټل شوي ارمانونه ؟

اوس خو وخوځه له ځایه چې د اور لمن ته رسي
په نغري نغري دې اوري دپېړیو لعنتونه
ستا دتورې باچا خان شو دپنجاب دخندي خلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته لا څه ته منتظر يې نور به څه وي ذلتونه
که اورن□ دی که فرن□ دی ، دواړه يو دي، واړه يو دي
که ايوب دی که بوتو دی دهماغه خره غوړ.و نه
توره وبا سه له تېکې چې ريښتونی يې باور شي
ستا په نن□ او په مېړانه ، ستا په توره اې پښتونه
هره لاره ورته نيسه ، هره تيږه ورته ښاره
هر ګودر ورته ګرداب که،هره ورځ ورته کلونه
باندې ويې شلوه خېټې، ترېنه ويې باسه سترګې
پې ور ويې ځپه ژامې، پې ورمات يې که غاښونه
سمه غر ورته سنګر که، ناپاياو ورته ګودر که
پرېکوه ترېنه لاسونه، غوڅوه ترېنه سرونه
هرقدم ورته درېږه، هره لوېشت ورسره وژنه
چې په مخه ورا دا شي دپېړيو تاړاکونه
د کبرونو کنډولی يې تورو خاورو کې نسکور که
چې را پرېوزي له مستۍ نه، چې را کوز شي له جنونه

زه دې خپل وړه ته حيران يم، دې بې وسه وطنپال ته
ته به وا پې اجاره دي ، ددې ټول وطن غمونه
دشاعر زړه خو شاعر وي حسن غواړي شراب غواړي
جوړوي په تصور کې دخپل خوښې جنتونه
کله رغړي پاس په ورېځو، دسپوږمۍ دشودو جام کې
يا ديار په توده غېږ کې په سر اړوي اورونه
دشاعر دنيا خو هسې يوه رنګينه دنياګۍ وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا په تا ولي را الام شول ټول دردونه او رنځونه

اې وطنه زما تنه دا دتا دميني کار دی
چې را سم يې کړه کوګل ته دا دوينو سېلاوونه
ته زما دعمر خوند يې، ته زما دزړه خاوند يې
ما ګاللي ستا لپاره څه چې دي ټول کړاوونه
ما چې هر چېرې خندلي په مستۍ کې ستا له شوقه
زما خولې ته را سم کړي ظالمانو خپل سوکونه
ما چې تا باندې ژړلي، ټولو سپو راته غپلي
ستا په سر راته څېرمه دي دسپکياوو تعذيرونه
که هر څو په تا ځورېږم له دې ځوره نه مړېږم
ستا لپاره يې زغمای شم څه چې دي ټول کړاوونه
زما په ټول وجود خورې دي ستا دمينې دلمر وړانګې
زما په پله پله کې بهېږي ستا دمينې شرابونه
ستا نسيم دلوړو غرونو ځان پوکي زما په تن کې
ستا ددښتو د باران بوی مستوي زما رګونه

دا وطن دې تل آباد وي، دا سنګر دې تل آزاد وي
پکې خوځې دې وريځې، کې بهېږي دې سينونه
پکې پلنې دې رمې وي، پکې ډېرې دې ګلې وي
کې دې څرې سور کې وښې، کې دې ځغلي سپين اسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دې ښورې دلمر وړانگې، کې دې ناځې د گل ځانگې
کې دې ځلې رڼې پرخې، کې دې مست وي شنه رودونه
د آسمان خول دې رنگین وي، دښېد یا ځادر دې شین وي
لنگوټې دغرو دې سپین وي، سورانسان سره هدفونه
توره وریځ دې نقاشي کا، مسیحا دې جماشي کا
زمرد دې فرا شي کا ، رشک چین دې شي دښتونه
د افق لمن دې سره وي، په دې غرونو دې خوره وي
کې دې الوزي بادونه، کې دې پاتي وي یادونه
دا یادونه د ننگونو، دا یادونه دجنگونو
دا خورې ورې کلاوې، دا اوچت اوچت برجونه
دا دسپاندو بوي ښېدیا کې، دا دنجونو شور په وراکې
دا جلگې جلگې ملکونه، دا هوار هوار رغونه
دغه جگې جگې تړې، دغه غرونه دړې وړې
دا بهان بهانده لړې ،دا ځپان ځپان خوړونه
دا په واورو پټې څوکې، دغروب دلمبونوکې
دا ځنځیر ځنځیري غاړې ، دغه نېغ ختلي غرونه
دا غونډۍ غونډۍ دخاورو ،دا پوټې پوټې دشگو
دغه ځوړې ځوړې تیرې، دا پوړۍ پوړۍ کمرونه
دا دتالندو سندرې ، دبلیو مـــــــرغلـــــرې
دا ببر ببره بوټې ، دا حشي وحشي گلونه
د سپوږمۍ په ښکلي شپه کې، دچوپیاوو په سینه کې
د وښانو کاروانونه، دشپېلیو آوازونه
دغه شنې بخملي ښېځې،دا په غرو ځېرې وریځې
دا چمن چمن گلونه، دا رنگین رنگین لاشونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سند رېږي دپوټيو ، دا شفتـــلې د پټيــــــو
دا لښکري دغوټيو، دا بخمل بخمل چترونه
دريدي توفان په راغ کې، دګلاب مستي په باغ کې
دا دنيا دنيا رنګونه، دا دريا دريا عطرونه
دغه ښويي ښويي پرښې، پې خورې دبېښنا کرښې
په ډ برو کې پړقونه، په پړقو پسې ټکونه
همدغه زما وطن دی ، ځما ځان دی ځما تن دی
له ده بل زما اورونه، له ده رن□ زما عشقونه
دی رڼا زما دستر ګو، دی طاقت زما دغبر ګو
دی زما دژوندون شومه ، له ده روغ زما فکرونه
له ده جوړه زما وينه، زما ژوند او دده مينه
له د ه پلنې دا سند رې، له د ه پورته دا شعرونه
له ده جوړ زما بنياد دی، هم مې پلار هم مې اولاد دی
ده ويده کړه اجدادونه دی به روزي اولادونه
څوژوندی يم دی مې کوردی،بياچې مړشم دی مې ګوردی
زما تن د ده له تنه ، زما هډ د ده هـــــډونـــــــــه
زه که سايمه که تن يم ، سر تر پايه دوطن يم
زه وطن يم ، زه وطن يم، زه يې سين ، زه يې موجونه
څو همدی زموږه مل وي،دنجات ډېوه به بل وي
دی قوت زموږ دمنډو، له ده ج□ زموږ غږونه
زه همدغه قبله ستايم ، دا لمنځمه دې ته پايم
دا وزر زموږ د هڅو، پې ژوندي زموږه زړونه

د«لايق» دسينې اوره خپل نغري کې لېونی شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودې نه ښوول نړۍ ته، دوطن د زړه داغونه
لاکېږدی هغه کېږدی دي، چې پې تېرې سل پېړۍ دي
پېڅول لا دوزغنو، دکوچي لاهغه خونه
دا انسان باید آزاد شي، یو ځل وخاندي او شاد شي
دا هېر شوی باید یاد شي، ظالمان شي سرنګونه
لاګالي يې له ناکامه، له آغاه تر انجامه
دړانده آسمان ځورونه، دکاڼه حاکم ظلمونه
دغم ځلي باید وران شي، پې ورسم یاغي توفان شي
وحشي خان عاجز انسان شي او هوار شي لوړ ترجونه
دکلا له لوېشتي لوېشتي، شي دزور کمبله ټوله
شي ټا ټوبی دبزګرو، بزګران شي سره وروڼه
دغنمو طلايي سين، دملاک دزړه هلاک شي
یو ځل وخاندي بزګر ته دا سور سين سره يې موجونه
دکښتو په سره درياب کې سمه سا واخلي دا سوی
شپبه وغوړوي لمر ته خپل آزاد تن او وهڼونه
دموګرو په تياره لار بر پښنا وغځوي مزي
په نامېندو زړو خواره شي داميد زرين وزرونه
دبزګر دژوندون ځاله ډوبه ډوبه شي خوښۍ کې
پکې ډک شي تش جامونه، پکې تش شي ډک خمونه
داويرجن ماښام برات شي ،داغمجنه ورځ اختر شي
په دې وچو دښتو راشي دشنېليو دريابونه
دجوار ډوډۍ لنده شي دعزت په سپينو پيو
لېږ روښانه شي لېږ پاکه دپېړيو ره خونه
زيار ايستونکې را بيدار شي، په رازونو خبردار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همغوی جوړوي لارې ، همغوي باسي پلونه
هر پاڅون يې آبادي ده، هر غورځن□ يې آزادي د ه
هرآواز چې راوباسي، غورځوي تور زندانونه
له دوی بل چېرې چې اوردی،له دوی ج□ چېرې چې شوردی
پې تو ده فضا دځمکې، پې رانه واړه ښارونه
دوی ضامن دآزادۍ دي، معماران دآبادۍ دي
په دوی گرم سنگرونه، په دوی ښکلي نهضتونه

کابل ۱۵ر۴ر۱۳۵۳

دزردشت دښار پسرلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا د بلخ په شنه ور شو کې، دلا له په درمندو کې
ده ور کړې لېونو ته د بها ر سا قي بلنه
بیا بان خوله خوله دی ، د تا زه بار ا ن له او ښکو
د وږمو سپېڅلي سین کې، دغوټۍ جامه نو نه
غوړولی په سارا کې بهار فرش درنګینه وو
زړه ځمکه ځوانه شویې هرقدم چکن چکنه
دبخدي په کنډوالو کې ګام په ګام د ګلو شور دی
شرنګوي د ګلو پاڼې دعاشق نسیم لمنه
وربځې ګل شي بیا سنبل شي د مار مل دغره په ټنډه
ریدي خېژي په بامونو ، خاټول وزي له دمنه
له رنګین ا فق نه اخلي جا دو ګر ما شام مچکې
په پستو پستو وږمو کې عقل وړي له عقل منه
لمر چې کوز شي ډوبېدو ته ته به وایې د اورتوپ دی
یا عا شق زړه د غروب دی، را وتلی دی له تنه
یا دسرو ګلو له موجه را بعې را پورته کړی
د وفا په وینو لژند خپل یا غي سر له کفنه
ته به وایې له آسمانه اوربدلي سره ګلونه
یا مجنون ده غوړولې په شنبلیو خپله ینه
یا سره توره دچنګېز ده را وتلې بیا له تېکي
چې خوټېږي زړې وینې په بخدي کې لاتر ننه
یا لمبه دنوبهار ده دلاله په اوغلو کې
یا زردشت په سجده پروت دی په سکروټو کې دننه
یا سرې وړانګې له جنته یزدا ن لوني پر ګلونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا توی شوی پر جهان دی جهنم له اهرمنه
دسرو گلو شا ته ښکاري د البرز بخملي ناوې
لکه پېغله چې پرته وي دوصال په سره بړستنه
پاس له څوکو را شېوه دي تورې وربځې ړنګې ړنګې
لکه پرې چې ږدي په تیو خورې څڼې شل کلنه
په بېدیا کې سره خاندي سپین ګلان له سرو ګلانو
په باغو کې لاس تر غاړه بنفشه له یاسمنه
شنې غونډۍ په ګلو ډوبې ، پې خورې زېړې پېټارې
ته به وایې زېړ قیطان دی دپسرلي په شنه چپنه
په دې ښکلي شنه وطن کې، ددې خاورې په لمن کې
کاشکې ګل دبیابان وای یا دشنو درو یوه ونه
یا باران دپسرلي وای اوربد ای په تږیو ځوځو
جګېدای له هره ځوځه دغوټیو یوه ونه
په دریاب کې یوه څپه وای یا په وربځو کې لمبه وای
دغو مړو ته مې ښوولای د ژوندیو خوځېدنه
جګي جګي ساقي راکه، سره اورونه مهیا که
مرور یار راپخلا که ،چې پې وچښو یو څو منه
ورکوه یې ورکوه یې،مستوه یې مستوه یې
خندوه یې خندوه یې، له سپېدو تر ماخوستنه
تشوه دخم اورونه،تودوه ساړه جامونه
چې دا یخې شپې یونسي، سور ارمان له ارمانجنه
چې دمیو په مستۍ کې داجهان لمبه لمبه شي
چې دسرو ګلو په سین کې دا فضا شي سره بخونه
چې دسر له سودا خلاص شي سودایي دتورو زلفو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دعشق په سوي اخته کا دمطرب سينه دننه
گوندې نوي کړي تارونه دزاړه رباب په ستوني
گوندې سر کړي په نغمو کې يوه نوې ازموينه

بلخ ۱۲ر۲ر۱۳۵۴

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library